

ZEYRAM

ZEYTİNBURNU İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OKUL TEMELLİ PSİKOSOSYAL
KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE
MÜDAHALEDE BİR YOL HARİTASI

İçindekiler

PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE SÜRECİ.....	4
PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HAZIRLIK ÇALIŞMALAR.....	5
KONTROL LİSTELERİ.....	6
Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Hazırlık Çalışmaları Kontrol Listesi	7
Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Psikolojik İlk Yardım Kontrol Listesi	10
Doğal Afet Krize Müdahale Kontrol Listesi.....	12
Doğal Afet Sonrası Krize Müdahale Kontrol Listesi	15
Salgın Ve Bulaşıcı Hastalık Kontrol Listesi.....	17
Göç Krize Müdahale Kontrol Listesi	21
Terör Krize Müdahale Kontrol Listesi	25
Cinsel İstismar Krize Müdahale Kontrol Listesi	31
Tamamlanmış İntihar Krize Müdahale Kontrol Listesi.....	34
İntihar Düşüncesi / Girişimi Krize Müdahale Kontrol Listesi	38
Ölüm - Yas Krize Müdahale Kontrol Listesi.....	41
Kriz Sonrası İzleme Ve Değerlendirme Kontrol Listesi	46
FORMLAR.....	47
Ek-1 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu	48
Ek-2 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu	51
Ek-3 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu.....	53
Ek-4 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu.....	54
Ek-5 Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Notu	55
Ek-6 Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu.....	56

BİLGİ AKTARIM FORM ÖRNEKLERİ	57
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Doğal Afet)	58
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Salgın Hastalık).....	59
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Göç)	60
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu (Terör)	61
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu (Öğrenci Bilgi Notu-Cinsel İstismar).....	62
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Öğretmen Bilgi Notu- Cinsel İstismar)	64
Psikososyal Bilgilendirme Öğrenci Bilgi Notu.....	66
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Cinsel İstismar).....	68
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Tamamlanmış İntihar)	69
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (İntihar Girişimi)	70
Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Ölüm-Yas).....	71
Tamamlanmış İntihar Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı Tutanağı Örneği.....	72
İntihar Girişimi Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı İçeriği Örneği.....	75
İntihar Girişimi Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı Tutanağı Örneği.....	78
Ölüm Yas Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı İçeriği Örneği.....	80
Ölüm Yas Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı Tutanağı Örneği	83

PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE SÜRECİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

KRİZ ANI

KRİZ SONRASI

<ol style="list-style-type: none">1. “Temel Krize Müdahale Eğitimi” yapıldı.2. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi kuruldu.3. Okul/Kurum Müdürü başkanlığında ekip ilk toplantısını yaptı.4. Ekip üyelerinin görev dağılımı yapıldı.5. Ekip üyelerine yazılı bilgilendirme yapıldı.6. “Okul Risk Haritası” oluşturuldu.**7. Acil durumlarda aranacak telefon numaraları yeterli büyüklükte, görülebilecek yerlere, yeterli sayıda asıldı.8. Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale dosyası oluşturuldu.	<ol style="list-style-type: none">1. Güvenlik önlemleri alındı.2. Gerekli ilgili kurumlara (sağlık, itfaiye, emniyet) haber verildi.3. Gerekli durumlarda ilkyardım çalışmaları yapıldı.4. Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi acil toplandı.5. Kriz durumu ile ilgili “Bilgi Notu” hazırlandı. Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderildi ve Rehberlik Araştırma Merkezine bilgi verildi.6. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu” (EK-2) doldurularak İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden destek talep edildi. İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi ile işbirliği yapıldı.*7. Yapılan çalışmalar değerlendirildi. Gerekli durumlarda yeniden planlama yapıldı.	<ol style="list-style-type: none">1. Durum değerlendirme toplantısı yapıldı.2. İzleme ve değerlendirme çalışmaları yapıldı.3. Okul Ekibi okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarını “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu”nu (EK-3) doldurarak okul müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderdi.*4. Okul Ekibi travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yaptı; “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu”nu (EK-4) doldurarak okul müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderdi.*5. Gerçekleştirilen çalışmaların takibi yapıldı.
--	--	---

*İlgili mevzuatta (Kanun, Tüzük, Yönetmelik, Genelge, Yönerge) değişiklik olabileceği olasılığı nedeniyle mevzuatın orijinal halinden kontrol edilmesi önemlidir.

*Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi, MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2019

PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE HAZIRLIK ÇALIŞMALAR

1. Temel Krize Müdahale Eğitimi Yapılır.

Eğitim - Öğretim yılı başı mesleki çalışma döneminde okul müdürlüğünün planlaması ile bu konuda eğitim almış uzman tarafından; idareci, öğretmen, okul personeli ve tüm ilgililere (temizlik ve güvenlik görevlileri, servis şoförleri, kantin görevlileri vb.) eğitim verilir.

2. Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi kurulur.

Okul Müdürü tarafından Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi ile işbirliği kurularak sene başı öğretmenler kurulunda Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyeleri seçilir. Üyelerin belirlenmesinde ve görevlendirilmesinde temel krize müdahale eğitiminde verilen niteliklerin göz önünde bulundurulması yararlı olacaktır. Ekibin oluşturulurken ikili eğitim yapılan okullarda okul müdürü gerekli tedbirleri alır. Sivil Savunma Ekibi ile Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyeleri koordineli olarak oluşturulur ve birlikte çalışırlar.

3. Okul Müdürü Başkanlığında Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi ilk toplantısını yapar.

Kriz ekibi üyelerinin görevlerine ilişkin sorumluluklar konuşulur ve yazılı olarak tebliğ edilir. Veli ve öğretmen telefon zinciri oluşturulur.

Kriz durumlarında yapılacaklar konusunda planlama yapılır. İlk yardım müdahalesi gerektiren durumlarda müdahale edebilmesi için 'Temel İlk Yardım Becerisi Eğitimi' alan kişiler belirlenir. İlk yardım müdahalesi "temel ilk yardım becerisi eğitimi" alan kişiler tarafından yapılır.

'Okul risk haritası'* Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından değerlendirilir; olası risklere yönelik önlemler alınır.

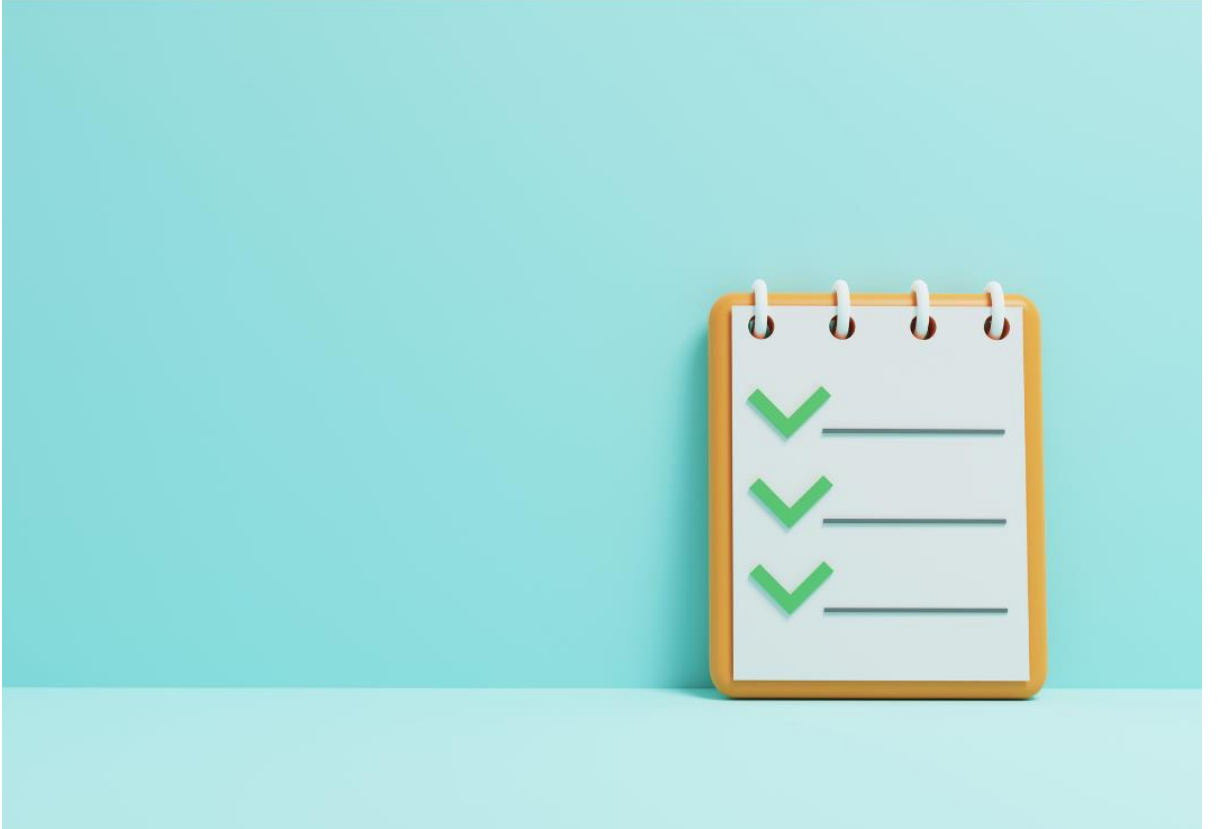
Acil durumlarda aranacak telefon numaraları belirlenir ve yeterli büyüklükte, görülebilecek yerlere, yeterli sayıda asılır. Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale dosyası oluşturulur.

****Basın açıklaması yapacak olan üye belirlenir ve önceden üst makam onayı alınır.**

Dosyada Bulunması Gereken Bilgiler

- Üyeler ve görev dağılımları **
- Ekibin iletişim bilgileri
- Veli ve öğretmen telefon zinciri
- Acil durum telefonları
- Gönüllü olanların kan grubu ve telefon numaraları
- Kriz anında aranacak yetkili kurum ve kuruluşların telefon numaraları (ilçe MEM, RAM ...)
- Yapılan eğitimlere ilişkin dokümanlar
- Risk haritası sonucuna göre okulda yapılan çalışmalar

KONTROL LİSTELERİ

Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Hazırlık Çalışmaları Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Güvenlik ve Sağlık Konusunda Gerekli Tedbirleri Al	İş sağlığı ve güvenliği standartları doğrultusunda okuldaki fiziksel düzenlemeler yapılır.		Okul Yönetimi	Öğrenci Veli Okul personeli	İş sağlığı ve güvenliği standartları doğrultusunda tehlike/ risk azaltma ve iyileştirme çalışmalarına dikkat edilmelidir. Yapısal olmayan tehlike ve riskler belirlenmeli, bunların önlenmesi veya etkilerinin azaltılabilmesi için önlemler alınmalıdır. Güvenli okul anlayışı çerçevesinde okulda kör nokta ve karanlık bölge/ alan bırakılmamasına özen gösterilmelidir.
		Okul sağlığı ve güvenliği becerilerini artırmaya yönelik eğitimler yaygınlaştırılır.				
		Okulun fiziki güvenliği (kantin, tuvaletler, okul giriş çıkışları, merdivenler vb.) sağlanır.				
		Okul giriş çıkışlarında trafik güvenliğinin artırılması için gerekli önlemler alınır.				
		Okul personelinin ilkyardım eğitimi almaları sağlanır.				
2	Risklerin Belirlenmesi, Önlenmesi, Takibi ve Değerlendirilmesine İlişkin Gerekli Çalışmaları Yap	Sınıf risk haritaları amacına uygun şekilde doldurulur ve eğitim-öğretim yılı içerisinde güncellemeler yapılır.		Okul Yönetimi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Öğretmenler	Öğretmen Öğrenci Veli	
		Okul risk haritasında güncellemeler eğitim- öğretim yılı içerisinde takip edilir.				
		Öğretmenler Kurulu ve Şube Öğretmenler Kurulu Toplantılarında öğrencilerin risk altında olma durumları analiz edilir ve gerekli önlemler alınır.				
		Öğrencilerin sağlık kontrolleri, süreğen hastalıklarının takibi düzenli olarak yapılır.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
3	Yapılacak Çalışmaları ve Verilecek Hizmetleri Bir Bütünlük İçinde Planla	Görev dağılımı için ekipler kurulur.		Okul Yönetimi	Okul personeli Öğrenci Veli	
		Yıllık çalışma planları hazırlanır.				
		Planda yer alacak görev grupları ve bu grupların görev yetki ve sorumlulukları belirlenir.				
		Görev gruplarının ihtiyaç duyacağı ekipman, malzeme, yayın ve insan gücü desteği sağlanır.				
4	Sosyal Uyum Çalışmalarını (Oryantasyon) Yap	Okul kuralları, eğitim süreci, yeni kültürü tanıma gibi öğrencinin okula uyumunu sağlayıcı çalışmalar yapılır.		Tüm Okul Öğretmenleri Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		*Yapılabilecek Ön Çalışmalar: • Çok Kültürlülük • Sosyal Kabul • Ayrımcılık • Hoşgörü gibi konulara ilişkin bakış açısında farkındalık sağlama.
		Öğrenci okul içi ve okul dışı sosyal destek çalışmalarına yönlendirilir.				
		Velinin okulla işbirliğini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılır.				
		Okula göçle ya da geçici koruma statüsünde öğrenci gelebileceği düşünülerek gerekli ön çalışmalar yapılır.*				
		Öğrenci hakkında düzenlenmiş okula ilişkin bilgi ve evraklar dikkate alınarak gerekli hazırlıklar yapılır.				
5	Okul Yöneticileri, Öğretmenler, Öğrenciler, Çalışanlar ve Velilerin Afet /Salgın Hastalık Acil Durum Öncesi, Sırası ve Sonrasındaki Davranış Esasları Konularında Eğitim Almalarını ve Olaylara Karşı Hazırlıklı Olmalarını Sağla	Afet yönetimi ve salgın hastalıklar konusunda öğretmenler, çalışanlar, veliler ve öğrenciler için uygulanacak eğitim programları belirlenir ve uygulanması sağlanır.		Okul Yönetimi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Öğretmenler	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Okul afet ve acil durum planları hakkında bilgi sahibi olunmalı, öğrenciler bu planlarla farklı afet türleri karşısındaki davranış kuralları konusunda bilgilendirilmelidir. Öğrencilere başta depremler olmak üzere tüm afetlerin olabilecek etkilerini azaltma ve sonuçlarını süratle gidermenin mümkün olduğu örneklerle anlatılmalıdır. Öğrencilerde güven ve bağ edebilme duygularını güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
		Afetlerle ilgili özel gün/haftalarda veliler ve öğrencilerle toplantılar yapılır; afete hazırlık, afet risklerinin azaltılması gibi okul, aile, toplum için önemli olabilecek konularda bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülür.				
		Afete yönelik masa başı ve saha tatbikatları düzenlenir. Tatbikat, günlük olaylar ve karşılaşılan afetlerden elde edilen deneyimler doğrultusunda planlar güncellenir.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
6	Psikososyal Destek Programı Önleyici Çalışmalarını Yap	Psikososyal Destek Programı önleyici öğretmen/ öğrenci/veli etkinlikleri* uygulanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğretmen Öğrenci Veli	
7	İhtiyaç Duyulan Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Destek Çalışmalarını Yap	Okul yönetimi, öğretmen, öğrenci, veli ve diğer personele yönelik olarak ihtiyaç duyulan eğitim çalışmaları yapılır. İhtiyaç duyulan kişisel gelişim alanlarına yönelik destek çalışmaları ve varsa riskli davranışlara yönelik çalışmalar yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Veli Diğer Personel	Yapılacak eğitim çalışmalarında rehberlik hizmetleri sunum sisteminde yer alan grup çalışmalarından ve destek hizmetler bölümlerindeki konulardan yararlanılabilir.*
8	İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarını Yap	Psikososyal, sağlık, öğrenme, akademik gelişim alanlarına yönelik değerlendirmeler yapılır. Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda ihtiyaçlara uygun çalışmalar planlanır.		Okul Yönetimi Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci	Okul genelinde tüm öğretmenler, öğrenci ya da sınıf özelinde ise derse giren öğretmenler izleme çalışmalarını yapmalıdır. Öğretmenler, Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi ile işbirliği yapmalıdır.

Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Psikolojik İlk Yardım Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Duygusal Deşarj Sağla	Duygularını ifade etmesine fırsat verilir.		Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Duygularını ifade ettikçe kişi rahatlar. Kişi duygularına ilişkin yorum yapılma- dan sadece dinlenmelidir. Gerekirse güvenli ve sakin bir alana geçilmelidir.
2	Somut Açıklama Yap	Öncelikle çocuklara, acilen durumu anlamalarını kolaylaştıracak somut bir açıklama yapılır.		Okul Yönetimi Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Karmaşa yaşayan (örn. korku ve panik) öğrenciler sakinleştirilerek; olay hakkında bilgi verilmelidir.
3	Dikkatli Dinle	Kişinin hikâyeleri, anlattıkları; duyarlılıkla ve dikkatle dinlenir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Geleceklerini yönlendirme- ye çalışmak yardımdan çok zarar verebilir.
4	Kendini İfade Etmesine Fırsat Ver	Duygu, davranış, algı, düşünce, ilişki, hayal ve beden düzeyindeki tüm yaşantılarını aktarma konusunda teşvik edilir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Konu kaçınmadan konuşulur. Sorular sorulur. Ne bildiği, nerden bilgi aldığı öğrenilmeye çalışılır. Aksi takdirde olayın konuşulmayacak kadar korkutucu bir olay olduğu izlenimi verir, olduğundan daha yoğun bir endişe ve korku- ya yol açabilir.
5	Kişiyi Gözlemle	Kendine zarar verici düşünceleri olup olmadığı gözlenir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Bu tür düşünce ve fiziksel rahatsızlıktan şüphe edilirse sağlık yetkililerine bildirilmelidir.

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
6	Konuşmaya Zorlama	Konuşmakta zorluk çekenler ve konuşmak istemeyenler olabilir; onlar da konuşmaya zorlanmadan dinlenir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Duygularını ifade etmesi için sanatsal ve günlük tutma gibi yöntemler teşvik edilebilir. Sadece sorduğu soruların cevapları verilmelidir. Diğerlerinin de destek aldığı görmek, zamanla onların da kendilerini anlatmalarına yardımcı olabilir.
7	Travma Sonrası Normal Tepkiler Bilgilendirmesi Yap	Yaşanılan tüm tepkilerin olaydan sonra beklenen bir durum olduğu anlatılır ve bunların nasıl bir seyir izleyeceği hakkında bilgilendirme yapılır.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Benzer duygu, düşünce ve tepkileri herkesin yaşadığına dikkat çekilir.
8	Geleceğe Yönelik Planlama Yapmasına Yardım Et	Tüm bilgiler alındıktan sonra, kişi ile birlikte olası çözümler üzerinde durup geleceğe ilişkin bir planlama yapmasına yardımcı olunur.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Kişinin olay karşısındaki çaresizliği biraz olsun hafifleyebilir; ancak gerçekleştirilmesi çok zor olan vaatlerde bulunmak çok ciddi bir hatadır.
9	Belirsizlikleri Bir An Önce Belirgin Hale Getirmeye Çalış	Belirsiz olan barınak, ailelerindeki yaralı ve ölüm durumlarının tespiti, fiziksel olarak normal yaşam koşullarına ne zaman kavuşacakları ve kendi sağlık durumları ile ilgili konuların bir an önce belirgin hâle getirilmesine çalışılır.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Duruma ilişkin belirsizlikler, yaşadıkları psikolojik yıkımın artmasına neden olur.
10	Yaşantı İçinde Kalmasını Sağla ve Sorumluluk Etkinliklerine Teşvik Et	Normal yaşamlarına dönmelerini sağlayacak etkinliklere teşvik edilir.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Günlük yaşamında keyif aldığı iyi gelen etkinliklerin farkına varması ve hayata geçirmesi sağlanmalıdır. Böylece, az da olsa yaşamları üzerinde kontrol duygusu sağlanmış olur.
11	Dayanışma Desteği Sağla	Küçük grup çalışmaları, duygu paylaşımları, sportif ve sanatsal etkinlikler, anma törenleri vs. ile sosyal hayata uyumları sağlanır.		Psikolojik İlk Yardım Görevlisi		Kısa dönemde benzer olayları yaşayanların bir arada olması, destek ve dayanışma duygusunu yaşatır. Kendilerini daha güçlü hissederler ancak toparlanabilmeleri için dış çevreyle de bağlantı kurma ihtiyaçları vardır.

Doğal Afet Krize Müdahale Kontrol Listesi

İşleyiş				Kim		Öneri ve Açıklamalar
Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Güvenlik Önlemlerini Al Güvenli Alan Kontrolünü Yap	Her birey önce kendi güvenliğini emniyet altına alır.		Okul Yönetimi	Okul Yönetimi	Sakin olmak önemlidir.
		Kriz bölgesinde olmanın, güvenliği tehdit edip etmediğinden emin olunur.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci	
		Kriz bölgesi, güvenliği tehdit ediyorsa güvenli alana geçilir.		Sivil Savunma Ekibi	Veli Okul Personeli	
2	Acil Durum Ekiplerini Ara	112 aranır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Sivil Savunma Ekibi		İhtiyaç halinde Emniyet, İtfaiye ve Sağlık Birimleri'ne ulaşılmalıdır.
3	Durum tespiti (Risk Analizi) Yap	Acil temel ihtiyacı olan ve özel desteğe ihtiyacı olan bireyler tespit edilir (İlkyardım, güvenlik, emniyet).		Okul Yönetimi	Okul Yönetimi	
		Su, tuvalet gibi temel ihtiyaçlar sağlanır.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci	
		Öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanır.		Sivil Savunma Ekibi	Veli Okul Personeli	
		Ciddi duygusal tepkileri olan bireyler tespit edilir, diğer kişilerin etkilenmemeleri için kontrollü uzaklaştırılır.				
		Mevcut olan hizmet ve destekler tespit edilir.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
4	Olay Hakkında İlgili Üst Kurum Bilgilendirmesini Yap	Kriz durumu ile ilgili "Bilgi Notu" hazırlanır. Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Rehberlik Araştırma Merkezi'ne yazılı bilgi verilmesi sürecinde 'Bilgi Notu' formu kullanılmalıdır. Yaşanan sürece ilişkin bilgi tek kaynaktan, net ve yorumsuz verilmelidir.
5	Olay Hakkında Öğretmen, Öğrenci, Personel ve Veli Bilgilendirmesi Yap	Bilgi notu hazırlanarak imkânlar doğrultusunda bilgilendirme yapılır (mesaj, basın açıklaması, bilgilendirme panoları, sms vb). Topluluk güvenli bir alana toplanarak kısa, net ve doğru bilgi aktarımı sağlanır.		Okul Yönetimi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Personel Veli	Bilgilerin olduğu yazılı metin hazırlanmalıdır. Gerektiğinde hazırlanan metin basın bildirisi olarak da kullanılabilir.
6	Olayın İçeriğine Göre Güvenlik Açısından Çocukların Ailelerine Teslimini Yap	Her sınıf için öğretmen ve idareci görevlendirmesi yapılır.		Okul Yönetimi Öğretmenler	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Personel Veli	Öğrencilerin kime teslim edildiğine dair mutlaka bir liste kaydı oluşturulmalıdır.
7	Çalışamayacak Durumda Olan Personelin ve Öğretmenlerin Tespitini Yap	Gerekli destek için yönlendirme yapılır.		Okul Yönetimi Öğretmenler	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Personel Veli	Mutlaka bir liste kaydı oluşturulmalıdır.

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
8	Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi'ni Topla	Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi toplanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		Okul ekibi travma/kriz durumunun hemen ardından ayrıntılı bilgi edinmek amacıyla "Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu" nu (EK-1) doldurur.				
		Okul Ekibi travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında "Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu" nu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.				
9	Tüm Okul Personelinin Katılacağı Değerlendirme Toplantısını Yap	Genel durum değerlendirmesi yapılır.		Okul Yönetimi Okul Yönetimi Okul Yönetimi Okul Yönetimi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Personel Veli	Alınan kararlar tutanak altına alınır.

Ölüm Varsa Süreç Ölüm Ve Yas Travması İle İlişkilendirilerek Sürdürülür.

İlgili mevzuatta (Kanun, Tüzük, Yönetmelik, Genelge, Yönerge) değişiklik olabileceği olasılığı nedeniyle mevzuatın orijinal halinden kontrol edilmesi önemlidir. Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi, MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2019.

Doğal Afet Sonrası Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Afet Yönetim Merkezi Planlaması Çerçevesinde Hareket Et	Okulların yeniden açılması kararı alındığında eğitim-öğretime devam edilir.		İlçe MEM Okul Yönetimi Öğretmenler	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Personel Veli	
2	Tüm Öğretmenlere 'Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi' Yap	Öğretmenlerin olayla ilgili paylaşımları alınır.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen	
		Travma sonrası stres bozukluğu ile ilgili bilgilendirme yazısı dağıtılır.				
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Doğal Afet Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmene uygulanır.				
3	İhtiyaç Duyulan Sınıflarda Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Öğrencilerin olayla ilgili paylaşımları alınır.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci	
		Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında yardım isteme davranışlarında bulunmaları için teşvik edilir.				
		Travma Sonrası Stres Bozukluğu bilgilendirmesi sırasında krizden etkilenme düzeyi yüksek, öncelikli ve bireysel müdahale gerektiren öğrencilerin tespit edilebilmesi için gözlem yapılır ve bu bilgi Rehber Öğretmen/ Psikolojik Danışman ile paylaşılır.				
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Doğal Afet Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğrenciye uygulanır.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
4	Velilere 'Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi' Yap	Travma Sonrası Stres Bozukluğu ile ilgili veli bilgilendirme mektubunun dağıtımını sağlanır.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Veli	Veliler, ihtiyaç halinde destek alabilecekleri sağlık kurum ve kuruluşlarına yönlendirilmelidir.
		Veliler, ihtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirilir.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Doğal Afet Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından veliye uygulanır.		İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
5	İzleme Değerlendirme Çalışmaları İle Okul Ortamını Değerlendir ve Yeniden Planlama Yap	Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda gerekli duyulan alanlarda süreç yeniden yapılandırılır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Öğretmenler		

Ölüm Varsa Süreç Ölüm Ve Yas Travması İle İlişkilendirilerek Sürdürülür

Salgın Ve Bulaşıcı Hastalık Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Durum Tespiti (Risk Analizi) Yap	Okulun fiziksel koşulları gözden geçirilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Veli okul personeli	Okul/sınıf hijyeni, sınıf mevcudunun düzenlenmesi, teneffüs zamanlarının düzenlenmesi, tuvalet/ konferans salonu/ spor salonu/yemekhane/ kantin gibi ortak kullanım alanlarının kullanım kurallarının oluşturulması, sınıf içi düzenlemelerin yapılması gibi fiziksel koşullar gözden geçirilmelidir. İdareci, öğretmen, öğrenci ve diğer okul personelinin sağlık problemi yaşamaları durumunda gerekli bilgilendirmeyi okula yapmaları sağlanmalıdır. Okul saatleri içerisinde öğrencilerin sağlık problemi yaşaması durumunda aileye ulaşılarak bilgilendirilme yapılmalıdır.
		Mücadele edilen hastalığın bulaş yolları göz önünde bulundurularak alınması gereken fiziksel tedbirler belirlenir.				
		Yönetici, öğretmen, öğrenci ve diğer okul personelinin mevcut sağlık durumları hakkında bilgi edinilir ve risk olması durumunda hastalığın özelliğine göre gerekli tedbirler alınır.				
		Hastalıkla mücadele ve korunma yollarına ilişkin Sağlık Bakanlığı'nın ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın bilgilendirme/öneri ve tavsiyeleri düzenli olarak takip edilir. Alınacak tedbirler bu doğrultuda güncellenir.				
2	Okul Yönetimi ve Öğretmenlere Yönelik Bilgilendirme Çalışmalarını Yap	Mücadele edilen hastalığa ilişkin bilgilendirme yapılır.		Okul Yönetimi	Okul	Bilgilendirme hastalığın bulaş yolları göz önünde bulundurularak online ve/ veya yazılı olarak yapılabilir.
		Öğretmenlerin pandemi sürecine ilişkin duygularını paylaşmaları sağlanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Yönetimi Öğretmenlr	

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
3	Okulun Varolan Öğrencilerine Yönelik Psikososyal Açıdan Durum Tespitini Yap	Kendisinde ve/veya ailesinde kronik rahatsızlığı olan öğrenciler belirlenir.		Sınıf Rehber Öğretmenleri Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okulun Tüm Öğrencileri	Sınıf rehber öğretmeni belirlediği öğrencileri Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine yönlendirir. Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi ihtiyaç halinde gerekli yönlendirmeleri yapmalıdır.
		Salgın kaynaklı bir yakını kaybeden öğrenciler belirlenir.				
		Süreçten etkilenme düzeyi yüksek; öncelikli ve bireysel müdahale gerektiren öğrencilerin tespit edilebilmesi için gözlem yapılır.				
		Salgın kaynaklı duygudurum ve/veya davranış değişikliği gösteren öğrencilerin tespiti yapılır.				
4	Okulun Varolan Öğrencilerine Yönelik Çalışmalar Planla ve Uygula	Öğrencilerin okul kademeleri göz önünde bulundurularak hastalık konusunda bilgilencmeleri sağlanır.		Sınıf Rehber Öğretmenleri Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okulun Tüm Öğrencileri	Pandemi sürecindeki 'normal' kavramı doğrultusunda çalışmalar planlanır. Planlanan çalışmalarda kaygılı ve korkulu olmanın doğal; hatta gerekli ve işlevsel olduğu kabul edilerek bu süreçte bu duyguların 'abartılı' olup olmaması üzerinde durulur.
		Hastalıktan korunma yollarına ilişkin bilgilendirme yapılır.				
		Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında yardım isteme davranışlarında bulunmaları için teşvik edilir.				
		Öğrencilerin sürece ilişkin duygularını paylaşmaları sağlanır.				
5	Risk Grubunda Olan Öğrencilere Yönelik Yapılacak Çalışmaları Planla ve Uygula	Risk Grubunda Olan Öğrenciler için okulda alınması gereken tedbirler belirlenir ve uygulanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okulda Risk Grubunda Olan Öğrenciler	Risk Grubunda Olan Öğrenciler; Kronik Rahatsızlığı Olan/Özel Eğitim Gerekli Olan Öğrenciler vb.
		Bu öğrencilerin aileleriyle görüşülerek karşılıklı bilgi paylaşımında bulunulur.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
6	Velilere Yönelik Bilgilendirme Çalışmalarını Planla ve Uygula	Hastalık konusunda bilgilendirme yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Veli	Bilgilendirme hastalığın bulaş yolları göz önünde bulundurularak online ve/veya yazılı olarak yapılabilir. Ailelere, çocuklara 'doğru bilgi' vermenin önemi anlatılır. Çocuklarına, doğrusya kendilerinin ve ailelerinin iyi olduğunu vurgulamanın önemi anlatılır. Çocukların duygularını güvenli ve destekleyici bir ortamda ifade etmelerini sağlamanın önemi anlatılır. Günlük rutinin güven verici olması ve fiziksel sağlığı koruması gibi nedenlerle düzenli bir programa uymalarının önemi anlatılır.
		Salgının çocuklara (yaşına ve gelişimine uygun) nasıl anlatılması gerektiği konusunda bilgi verilir.				
		Mekân değiştirmek zorunda kalan öğrencilere nasıl yaklaşılması gerektiği konusunda bilgilendirme yapılır.				
		Salgının yarattığı stresle başetme konusunda bilgi verilir.				
7	Güvenli Teknoloji Kullanımı Konusunda Bilgilendirme Yap	Güvenli teknoloji kullanımı konusunda bilgilendirme yapılır.		Sınıf Öğretmeni Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci Veli	Medya ve sosyal medya okuryazarlığına ilişkin gerekli bilgilendirme çalışmaları yapılır. Doğru ve gerçekçi bilgiye nasıl ulaşılacağı konusunda bilgilendirme yapılır.
8	Önleyici, Güçlendirici ve İyileştirici Çalışmaları Planla ve Uygula	Önleyici çalışmalar kapsamında,karakter güçlerine yönelik bireysel ve/veya grup rehberliği çalışmaları planlanır.		Sınıf Öğretmeni Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Tüm Öğrenciler	Stres durumunda uygulanabilecek rahatlama /gevşeme ve nefes egzersizlerinin nasıl uygulanacağı gibi konularda bilgilendirme yapılır. Güçlendirici ve iyileştirici çalışmalar Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman tarafından uygulanır.
		Psikolojik sağlamlıklarını güçlendirmeye yönelik bireysel ve/veya grup rehberliği çalışmaları planlanır.				
		'Algılanan stresi' kontrol etmeye yönelik becerilerin geliştirilmesini amaçlayan çalışmalar planlanır.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
9	Geleceğe İlişkin Olumlu Duyguların Geliştirilmesine Yönelik Çalışmaları Planla ve Uygula	Geleceğe İlişkin Beklentilerin Çalışılması		Sınıf Öğretmeni	Tüm Öğrenciler	Salgın döneminin bir süreç ve geçici bir durum olduğu vurgulanmalıdır.
		Uzun ve Kısa Vadeli Hedeflerin Oluşturulması		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		
		İyilik Hali				
10	İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarını Planla ve Uygula	Süreç boyunca sağlık durumuna ilişkin güncel bilgiler takip edilir.		Okul Yönetimi	Öğretmen	
		Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda gerek duyulan alanlarda süreç yeniden yapılandırılır.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci Veli Okul Personeli	

Ölüm Varsa Süreç Ölüm Ve Yas Travması İle İlişkilendirilerek Sürdürülür.

Göç Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmad-	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Okul Yönetimi ve Öğretmenlere Yönelik Bilgilendirme Çalışmalarını Yap	-Bakış Açısında Farkındalık Sağlama -Çok Kültürlülük -İnsan Hakları -Eğitim Hakkı -Kapsayıcı Eğitim Yaklaşımı -Sosyal Kabul -Bireysel Farklılıklara Saygı -Ayrımcılık Üzerine Çalışma -Hoşgörü -Akran Zorbalığı Üzerine Çalışma -İletişim Becerileri vb. konularında çalışmalar yapılır.		Okul Yönetimi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Öğretmenler	Okul Yönetimi Öğretmen	Bu konuya ilişkin bilgi paylaşımında ortak bir dil belirlenip paylaşılması önemlidir. Yapılacak öğrenci ve veli çalışmalarında konulara ilişkin hazırlanacak dökümanlar üzerinden bilgilendirme yapılması önerilmektedir.
2	Okulun Varolan Öğrencilerine Yönelik Bilgilendirme Çalışmalarını Planla ve Uygula	-Sosyal Kabul -Ayrımcılık Üzerine Çalışma -Bireysel Farklılıklara Saygı -"Hayır Deme" Becerisi -Hoşgörü -Akran Zorbalığı Üzerine Çalışma -Duyguları Farketme/ Anlama/ Uygun Biçimde İfade Etme -İletişim Becerileri -Problem Çözme Becerisi vb. konularında çalışmalar yapılır.		Sınıf Rehber Öğretmenleri Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okulun Varolan Öğrencileri	Okulun varolan öğrencileri kavramı göçle gelmeyen mevcut öğrenciler için kullanılmıştır.
3	Okulun Varolan Velilere Yönelik Bilgilendirme Çalışmalarını Planla ve Uygula	-Sosyal Kabul -İnsan Hakları -Eğitim Hakkı -Ayrımcılık Üzerine Çalışma -Bireysel Farklılıklara Saygı -Hoşgörü vb. konularında çalışmalar yapılır.		Sınıf Rehber Öğretmenleri Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Okulun Varolan Velileri	Okulun varolan velileri kavramı göçle gelmeyen mevcut veliler için kullanılmıştır.
4	Göçle Gelen Öğrenci Hakkında Düzenlenmiş Okula İlişkin (Kayıt-Kabul, Yerleştirme Kararı, Eğitim Tedbir Kararı vb.)Evraklarla İlgili Çalışmaları Yap	Öğrenci ile ilgili evraklar temin edilir. İl/İlçe Komisyonundan çıkan kayıt bilgisi alınır. Öğrenci ve yerleştirildiği sınıf konusunda öğretmenler bilgilendirilir.		Okul Yönetimi	Okul Yönetimi Öğretmen	

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
5	Göçle Gelen Öğrencinin Akademik Değerlendirmelerini Yap Sonuçlara Göre Eğitim Planı Oluştur	Türkçe yeterlilik düzeyinin tespiti yapılır.		Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Göç İle Gelen Öğrenci	Değerlendirme ve ihtiyaçları akranları temel alınarak tespit edilir.
		Ön öğrenmelerinin tespiti yapılır.				
		Öğrenme ihtiyaçları belirlenir.		Dersine Giren Öğretmenler		
6	İhtiyaçları Tespit Et, Karşıla ya da Karşılanması İçin Yönlendirmeleri Yap Süreci Takip Et	Temel ihtiyaçlar tespit edilir.		Okul Yönetimi	Göç İle Gelen Öğrenci	
		Psikososyal ihtiyaçlar tespit edilir.		Sınıf Rehber Öğretmeni		
		Belirlenen ihtiyaçlar karşılanır ve/veya gerekli yönlendirmeler yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		
7	Okul Geneli Çalışmaları Planla ve Uygula	Okul genelinde; göçle gelen öğrencilerin dillerine ilişkin yönlendirme yazıları (kantin, acil çıkış, tuvalet vb. yerlerin yerini gösteren işaretler) hazırlanır.		Okul Yönetimi Öğretmenler	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	
		Kültürlerine özgü önemli gün ve haftalara ilişkin görsellerle desteklenen pano çalışmaları yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		
8	Aile Görüşmeleri Yap	Öğrenciye yönelik okulda yapılması planlanan çalışmalar aile ile paylaşılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Göçle Gelen Öğrencinin Ailesi	
		Öğrencinin geçmiş öğrenim hayatına ilişkin bilgiler alınır.				
		Ailenin yaşam hikâyesi (yol hikâyesi) alınır.				
		Ailenin okuldan beklentileri alınır.				
		Öğrenciyle ilgili okul tarafından bilinmesi gereken özel durumlara (sağlık durumu/ travmatik yaşantılar/ özel gereksinim vb.) ilişkin bilgi alınır.				

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
9	Derse Giren Öğretmenlerle Öğrencinin Durumunu Değerlendir	Öğrencinin akademik geçmişi ve mevcut performansının değerlendirilmesi		Sınıf Rehber Öğretmeni Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrencinin Dersine Giren Öğretmenler	Aile yaşam hikâyesi öğretmenlerle paylaşılırken, sadece eğitim-öğretimle ilgili kısmının paylaşılmasına özen gösterilmelidir.
		Aile yaşam hikâyesi gizlilik ilkesi gözetilerek paylaşılır.				
		Öğrencinin özel durumu (süregelen hastalık, engel durumu, özel eğitim gereksinimi, davranış problemleri vb.) varsa paylaşılır.				
		Öğrencinin özel eğitim gereksinimi varsa ilgili sağlık kuruluşuna ve/veya RAM'a yönlendirme yapılır.				
10	Öğrenme Sürecine İlişkin Düzenlemeleri Planla ve Uygula	Öğrenmeye ilişkin sınıf içi düzenlemeler, akademik başarıyı destekleyecek çalışmalar yapılır.		Okul Yönetimi Öğretmenler BEP Geliştirme Birimi	Göç İle Gelen Öğrenci	
		Özel eğitim gereksinimi varsa BEP hazırlanır.				
11	Sosyal Uyum (Oryantasyon) Çalışmalarını Planla ve Uygula	Öğrencinin okula uyumunu sağlayıcı (okul kuralları, eğitim süreci, yeni kültürü tanıma vd.) çalışmalar yapılır.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Göç İle Gelen Öğrenci ve Öğrencinin Ailesi	
		Öğrenci okul içi ve okul dışı sosyal destek çalışmalarına yönlendirilir.				
		Velinin okulla işbirliğini arttırmaya yönelik çalışmalar düzenlenir.				
12	Psikolojik Destek Çalışmalarını Planla ve Uygula	Psikolojik sağlamlıklarını güçlendirecek etkinlikler düzenlenir.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Göç İle Gelen Öğrenci	
		İhtiyaç duyulan kişisel gelişim alanlarına yönelik destek çalışmaları planlanır.				
		Varsa riskli durumlara yönelik önleyici rehberlik çalışmaları yapılır.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
13	Kültürel Çalışmalar, Entegrasyon ve İnsan Hakları İle İlgili Çalışmaları Planla ve Uygula	Kendi kültürünü tanıtmayı için öğrenciye fırsat verilir.		Tüm Okul Öğretmenleri	Okulun Tüm Öğrencileri	Bu konuya ilişkin bilgi paylaşımında ortak bir dil belirlenip paylaşılması önemlidir. Yapılacak öğrenci ve veli çalışmalarında konulara ilişkin hazırlanacak dokümanlar üzerinden bilgilendirme yapılması önerilmektedir.
		İnsan hakları, demokrasi eğitimi ve dünya vatandaşlığı kavramlarına ilişkin farkındalık kazandırılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		
14	Güçlendirici ve Geleceğe İlişkin Olumlu Duyguların Geliştirilmesine Yönelik Çalışmaları Planla ve Uygula	Psikolojik sağlamlığı güçlendirmeye yönelik birey, aile ve grup rehberliği çalışmaları yapılır.		Sınıf Öğretmeni	Göç İle Gelen Öğrenci ve Öğrencinin Ailesi	
		Kısa ve uzun vadeli hedefler oluşturulur. Geleceğe ilişkin beklentiler çalışılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		
15	İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarını Planla ve Uygula	Öğrencinin sağlık, psikolojik, öğrenme, akademik, sosyal uyum, aidiyet durumuna ilişkin değerlendirmeler yapılır.		Okul Yönetimi	Göç İle Gelen Öğrenci	
		Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda 'gerek duyulan alanlarda' yeniden planlama yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi		

Ölüm Varsa Süreç Ölüm Ve Yas Travması İle İlişkilendirilerek Sürdürülür.

Terör Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Okulda Güvenli Ortam Oluştur	Gerekli durumlarda alarm çalınır.		Okul Yönetimi Öğretmenler Okul Personeli Tahliye Ekibi İlk Yardım Ekibi	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Kriz alanının güvenliğinden emin olunamıyorsa alana girilmemelidir.
		Okul hızlı bir şekilde boşaltılır ya da öğrenciler hızlı bir şekilde içeri alınır.				
		Toplanma alanı ya da en az riskli ortama gidilir.				
		Okulun boşaltılması gibi tahliye gerektiren durumlarda karmaşa olmaması için okula giriş-çıkışlar kontrol altına alınır.				
		Öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanır.				
2	Okul Psikososyal, Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Çalışmalarını Başlat	Daha önceden yapılan görev dağılımı uygulanır.		Okul Yönetimi Öğretmenler Okul Personeli Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	
		Yardım ve desteği kontrol edebilecek sistem kurulur ve iç koordinasyon sağlanır.				
3	Psikolojik İlk Yardım Yap	Olaydan etkilenme durumuna göre en fazla stres yaşayan, etkilenen kişiler belirlenir ve gruptan ayrı bir yere alınarak psikolojik ilk yardım hizmeti verilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Öğretmenler	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Ayrımcılığa veya şiddete maruz kalma riski olanlar için ayrıca güvenlik önlemleri alınmalıdır.
4	Tüm Öğrencilere Destek Sağla	Okulda, sınıfta beklemek durumunda olan öğrenciler için isteğe bağlı mümkünse grup dinamiği oluşturularak tüm sınıflara ders dışı etkinlikler (resim çizme, oyun oynama vb.) yapılır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Öğretmenler	Öğrenci	

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
5	Risk Analizi Yap	Devam eden tehdit açısından çevre değerlendirilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Olayın niteliğine göre dezavantajlı grupların (etnik farklılık, engelli öğrenciler, küçük yaş grupları) güvenliği sağlanmalıdır. Terörden okul yönetimi de etkilenebileceğinden hedef kitle bölümüne 'okul yönetimi'de eklenmiştir.
6	Temel İhtiyaçları Sağla	Güvenli bir ortamda emniyette olunması sağlanır. Su ve tuvalet gibi temel ihtiyaçlar karşılanır.		Okul Yönetimi Öğretmenler Okul Personeli Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	
7	Acil Durum Ekiplerini Ara	112 aranır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Sivil Savunma Ekibi		

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı Yapılmadı - +	Sorumlular	Hedef Kitle	
8	Olay Hakkında İlgili Üst Kurum Bilgilendirmesini Yap	Kriz durumu ile ilgili "Bilgi Notu" hazırlanır. Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne ve Rehberlik Araştırma Merkezine yazılı bilgi verilmesi sürecinde 'Bilgi Notu' formu kullanılmalıdır. Yaşanan sürece ilişkin bilgi tek kaynaktan, net ve yorumsuz verilmelidir.
		Rehberlik Araştırma Merkezi'ne bilgi verilir.				
		Okul Ekibi Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formunu (EK-1) doldurur.				
		Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formunu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.				
9	Olay Hakkında Öğretmen, Öğrenci, Personel ve Veli Bilgilendirmesi Yap	Bilgilendirme yapılmadan önce topluluk güvenli bir alana toplanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Okul Yönetimi Öğretmen Öğrenci Personel Veli	Bilgi Aktarım Formu'na yazılacak bilgilerin yoruma açık olmamasına, anlaşılır, doğru ve net bir biçimde hazırlanmasına dikkat edilir. Gerektiğinde hazırlanan metin basın bildirisi olarak da kullanılabilir. Veli bilgilendirilmesinden önce eğer varsa ölen öğrencinin ailesine ait telefon numaralarının okul SMS sisteminden mutlaka çıkarılması sağlanmalıdır. Hazırlanmış olan yazılı metin okul web sitesinde yayımlanabilir.
		'Bilgi Aktarım Formu' hazırlanarak imkânlar doğrultusunda (mesaj, basın açıklaması, bilgilendirme panoları vb.) bilgilendirme yapılır.				
		Bilgi aktarım formu ile yapılan ilk bilgilendirmenin ardından bilgi kirliliğine yol açmamak için en kısa sürede, tüm okul personelinin katılacağı toplantı (olayla ilgili net ve doğru bilginin verileceği) yapılır.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
10	Öğrencilerin Okuldan Güvenli Bir Şekilde Ayrılmalarını Sağla	Öğrencilerin aileleri veya yakınları ile bir araya getirilme işlemi yapılır. Olayın içeriğine göre gerekirse güvenlik açısından öğrencilerin velilerin gözetiminde okuldan ayrılmaları sağlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Öğretmenler	Öğrenci Veli	Velilerine ulaşamayan öğrenciler olabilir. Öncesinde öğrencinin sorumluluğunu alacak diğer kişilerin iletişim bilgilerine sahip olmak önemlidir.
11	Durum Değerlendirmesi Yap	Bilgi kirliliğine ve kitlesel heyecana yol açmamak ve en kısa sürede tüm okul personeli ile ortak dil oluşturmak için değerlendirme toplantısı yapılır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Öğretmenler		
		Okul Ekibi travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.				
		Görevlerini sürdüremeyecek durumda olan, etkilenmişlik düzeyi yüksek öğretmen ve personel belirlenir ve gerekli yardımı almaları sağlanır.				
		Okul Yönetimi ve Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi işbirliği ile ölen öğrencinin yakın arkadaşları ya da olaydan etkilenme düzeyi yüksek öğrenciler özellikle ilk 24 saat ve sonrasında da izlenir, verilecek destekler planlanır.				
		Olaydan birinci derecede etkilenen ve risk altındaki öğrenciler, öğretmenler ve veliler belirlenerek ihtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirilir.				

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
12	Tüm Öğretmenlere 'Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi' Yap	Öğretmenlerin olayla ilgili paylaşımları alınır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğretmen	
		Travma sonrası stres bozukluğu ile ilgili bilgilendirme yazısı dağıtılır.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Terör Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmene uygulanır.		İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
13	İhtiyaç Duyulan Sınıflarda Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Öğrencilerin olayla ilgili paylaşımları alınır.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci	
		Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında yardım isteme davranışlarında bulunmaları için teşvik edilir.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		Travma Sonrası Stres Bozukluğu bilgilendirmesi sırasında krizden etkilenme düzeyi yüksek, öncelikli ve bireysel müdahale gerektiren öğrencilerin tespit edilebilmesi için gözlem yapılır ve bu bilgi Rehberlik Öğretmeni ile paylaşılır.		İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Terör Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğrenciye uygulanır.				
14	Velilere Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Travma Sonrası Stres Bozukluğu ile ilgili veli bilgilendirme mektubunun dağıtımını sağlar.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Veli	
		Veliler, ihtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirilir.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Terör Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından veliye uygulanır.		İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
15	İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları ile Okul Ortamını Değerlendir ve Yeniden Planlama Yap	Ölüm durumunda taziyeleri sunmak, cenaze töreninin detaylarını öğrenmek, okulun yapabileceklerini ve diğer öğrencilere okul olarak hangi bilgilerin verilebileceğini sormak üzere vefat eden öğrencinin ailesi ile iletişime geçilir.		Okul Yönetimi Öğretmenler Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci Öğretmen en Veli	Aile cenaze törenine okulun katılımını istemiyor ya da ölüm şeklinin açıklanmasını istemiyor olabilir. Bunun gibi özel durumlar söz konusu olabileceği için vefat eden öğrencinin ailesi ile iletişime geçilerek onların istekleri gözetilmelidir.
		Olay günü okula gelmemiş öğrenciler tespit edilir.				Olay günü okula gelmemiş öğrencilere bilgilendirme ve müdahale gerekebilir.
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarına Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu'nu (EK-3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.				Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında yardım isteme davranışlarında bulunmaları için teşvik edilmelidir.
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar, Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu'nu (EK-4) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.				Olayın ertesi günü yapılacak sabah töreninde okul idaresi, ölümle ilgili duygularını basit ve diğer öğrencilerin duygu dünyasını dikkate alarak ifade etmelidir. Okulda rutin işleyiş mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi sağlanmalıdır.

Ölüm Varsa Süreç Ölüm Ve Yas Travması İle İlişkilendirilerek Sürdürülür

Cinsel İstismar Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşlevi		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Fiziksel ve Güvenlik Önlemlerini Al	Olay okulda yaşanmışsa; İstismara uğrayan çocuğun ve istismarcının güvenliği sağlanır. Mağdur istismar ortamından ve istismarcıdan uzaklaştırılır. Olay yeri, güvenlik çemberine alınır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Mağdur İstismarcı Öğrenciler Okul Personeli	Alınacak önlemler ve kimlerin hangi görevleri yapacağı olayın niteliğine göre kararlaştırılmalıdır. İstismar okulda ve öğrenciler arasında gerçekleşmiş ise, çocukların aileleri, okula görüşmeye aynı anda çağrılmamalıdır.
		İhtiyaç halinde 112 aranır.				
		İhtiyaç halinde karmaşa olmaması için okula giriş-çıkışları kontrol altına alınır. İhtiyaç halinde öğrenciler sınıflarda ya da güvenli ortamlarda kontrol altına alınır.				
		Görevlerini sürdüremeyecek durumda olan, etkilenmişlik düzeyi yüksek öğretmen, öğrenci ve personel belirlenir ve gerekli yardımı almaları sağlanır.				
2	Beyanları Tutanak Haline Getir ve Bildirimde Bulun	Olayın ne zaman ve nerede (okul içinde ya da dışında) yaşandığı fark etmeksizin; çocuğun beyanı esas kabul edilerek doğruluğu sorgulanmaz.		Okul Yönetimi Beyanı Duyan Kişi		İstismar durumlarında öğrenciden alınan bilgiler, herhangi bir kanıt sunmak zorunda olmadan bildirimde kullanılabilir. Ailenin istismardan haberdar olması okul idaresinin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Bildirimde ailenin onayı sorulmaz. Çocuk, aile üyelerinin biri tarafından istismara uğramış ise çocuğun, bildiriminden sonra, istismara uğradığı evde kalmaması için gerekli girişimler yapılmalıdır.
		Çocuğun olayı paylaştığı kişi, olayı çocuktan duyduğu şekliyle (birebir) tutanak haline getirerek; okul müdürlüğüne yazılı olarak bildirimde bulunur.				
		Okul Yönetimi, olayın detaylarına girmeden tarih, yer, saat, biçim, kişilerle ilgili kısa, net ve anlaşılır ifadeler kullanılarak okulun bulunduğu bölgedeki Çocuk Şube Müdürlüğüne/Polis Merkezine yazılı bildirimde bulunur.				
		Çocuk, aile üyelerinin biri tarafından istismara uğramış ise, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile iletişim kurularak gerekli işlemler başlatılır.				

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
3	Olay Hakkında İlgili Üst Kurum Bilgilendirmesini Yap	Kriz durumu ile ilgili "Bilgi Notu" hazırlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ve Rehberlik Araştırma Merkezine yazılı bilgi verilmesi sürecinde 'Bilgi Notu' formu kullanılmalıdır. Yaşanan sürece ilişkin bilgi tek kaynaktan, net ve yorumsuz verilmelidir. İlgili üst yazıda ve bilgi notunda çocuğun adı, cinsiyeti, sınıf/şubesi gibi kişisel bilgilerinin bulunmaması, olaya ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemesi gibi 'gizlilik ilkesi' doğrultusunda bildirim yapılmasına özen gösterilmelidir. İstismar durumunda öncelik, öğrenci mahremiyetini korumaktır. Bu sebeple gizlilik ilkesi çerçevesinde hareket edilmelidir. Kurumlara yapılan yazılı bilgilendirmeler kapalı zarf içinde, gizlidir ibaresi ile mümkünse elden yapılmalıdır.
		Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.				
		Rehberlik Araştırma Merkezine bilgi verilir.				
		Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formunu (EK-1) doldurur.				
		Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formunu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
4	Eğer Olay Okul Genelinde Duyulduysa Kriz İle İlgili Bilgilendirme Çalışması Yap	Eğer olay okul genelinde duyulduysa bilgi kirliliğine yol açmamak için en kısa sürede, tüm okul personelinin katılacağı, olayla ilgili net ve doğru bilginin verileceği bir bilgilendirme toplantısının yapılması sağlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Eğer olay okul genelinde duyulmadıysa bununla ilgili herhangi bir bilgilendirme çalışması yapılmamalı ve gizlilik sağlanarak yasal süreç tamamlanmalıdır. Kişinin mahremiyetinin korunması açısından olaydan haberdar olanlar doğru tespit edilmeli ve bilgilendirmenin yapılacağı kişiler, sınıflar, gruplar bu doğrultuda belirlenmelidir.
5	Kriz Sonrasında İhtiyaç Duyulan Çalışmaları Planla	Sınıflarda sınıf ve yaş düzeyine uygun olarak seçilen rehberlik etkinlik (kişisel sınırları koruma, hayır diyebilme gibi) çalışmaları yapılır. İhtiyaç halinde lise düzeyinde haklar, sorumluluklar ve hukuki bilgilendirmeler yapılır.		Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Sınıf Rehber Öğretmenleri	Öğrenci	Yapılan çalışmalar sırasında krizden etkilenme düzeyi yüksek, öncelikli ve bireysel müdahale gerektiren öğrencilerin tespit edilebilmesi için gözlem yapılmalı ve bu bilgi Psikolojik Danışman Rehber Öğretmen ile paylaşılmalıdır
6	İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları Yap	Okulda yapılacak psikososyal müdahale çalışmaları planlanır. Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarına Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu'nu (EK-3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir. Okul Psikososyal Koruma Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi travma /kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirme yapar, Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu'nu (EK-4) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir. Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda 'gerek duyulan alanlarda' yeniden planlama yapılır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		İhtiyaç duyulan çalışmaların planlanmasında yasal sınırların göz önünde bulundurulması esastır.

Tamamlanmış İntihar Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı Yapılmadı	Sorumlular	Hedef Kitle	
No 1	Fiziksel ve Güvenlik Önlemlerini Al	<p>Olayın okulda gerçekleşmesi durumunda olay yeri güvenlik çemberine alınır.</p> <p>Olay ders saatinde gerçekleştiyse olayın içeriğine göre gerekli önlemler alınır ve öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanır.</p>		Okul Yönetimi Öğretmenler Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci Okul Personeli	
2	Acil Durum Ekiplerini Ara	<p>112 aranır. İlgili birimlere (sağlık, emniyet) haber verilir.</p> <p>Eş zamanlı olarak öğrencinin velisi bilgilendirilir.</p>		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Olay ile ilgili bilginin net ve doğru biçimde ilgililere verilmesi çok önemlidir.
3	Olay Hakkında İlgili Üst Kurum Bilgilendirmesini Yap	<p>Kriz durumu ile ilgili "Bilgi Notu" hazırlanır.</p> <p>Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.</p> <p>Rehberlik Araştırma Merkezine bilgi verilir.</p> <p>Okul Ekibi 'Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu'nu (EK-1) doldurur.</p> <p>Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında 'Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu'nu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.</p>		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ve Rehberlik Araştırma Merkezine yazılı bilgi verilmesi sürecinde 'Bilgi Notu' formu kullanılmalıdır. Yaşanan sürece ilişkin bilgi tek kaynaktan, net ve yorumsuz verilmelidir. İlgili üst yazıda ve bilgi notunda çocuğun adı, cinsiyeti, sınıf/subesi gibi kişisel bilgilerinin bulunmaması, olaya ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemesi gibi 'gizlilik ilkesi' doğrultusunda bildirim yapılmasına özen gösterilmelidir. Kurumlara yapılan yazılı bilgilendirmeler kapalı zarf içinde, gizlidir ibaresi ile mümkünse elden yapılmalıdır.

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
4	Olay Hakkında Öğretmen, Öğrenci, Personel ve Veli Bilgilendirmesi Yap	Görevlerini sürdüremeyecek durumda olan, etkilenmişlik düzeyi yüksek öğretmen ve personel belirlenir ve gerekli yardımı almaları sağlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci Veli Okul Personeli	Bilgi Aktarım Formunun yoruma açık olmamasına, anlaşılır, doğru ve net bir biçimde hazırlanmasına dikkat edilmelidir.
		Bilgi kirliliği olmaması için ekip tarafından öğrencilere, öğretmenlere ve velilere yönelik olarak 'Bilgi Aktarım Formu' hazırlanır.				Olayla ilgili bilgilendirme yurtlarda ve okulda tüm öğrencilere mümkünse aynı ders saatinde yapılmalı ve olay hakkında basit, net ve doğru bilgi verilmelidir.
		Hazırlanan Bilgi Aktarım Formunun içeriği öğretmenlerle paylaşılır, çoğaltılarak öğretmenlere verilir ve sınıflara yapacakları açıklamaları bu formdaki ifadeleri kullanarak yapmaları istenir. Bilgilendirme yüz yüze yapılır. Olay anında okulda bulunmayan öğretmenlere kısa mesaj (SMS) yoluyla bilgi aktarımı sağlanır.				Henüz bilgi edinilmemiş konular için "Henüz bu konuda bilgi sahibi değiliz; sahip olduğumuz bilgileri sizinle paylaşmaya devam edeceğiz." biçiminde bir açıklama yapılır.
		'Bilgi Aktarım Formu' kullanılarak veli bilgilendirmesi yapılır.				Veli bilgilendirilmesinden önce ölen öğrencinin ailesine ait telefon numara- larının okul SMS sistemin- den mutlaka çıkarılması sağlanmalıdır. Okulda planlanan/yürütülen çalışmalarla ilgili medyaya bilgilendirme yapılması gereken durumlarda bu bilgilendirmenin görevlendirilecek tek kişi tarafından yapılması sağlanır.
						Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi olayla ilgili kayıtların başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutulmasını ve muhafaza edilmesini sağlar.

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
5	Olayın İçeriğine Göre Gerekirse Güvenlik Açısından Öğrencilerin Velilerin Gözetiminde Okuldan Ayrılmalarını Sağla	İhtiyaç halinde ulaşabilmeleri için Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyelerinin iletişim bilgileri velilere verilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci Veli	Velilerine ulaşamayan öğrenciler olabilir. Öncesinde öğrencinin sorumluluğunu alacak diğer kişilerin iletişim bilgilerine sahip olmak önemlidir.
6	Ölen Öğrencinin Yakın Arkadaşları Ve Etkilenme Düzeyi Yüksek Öğrenciler İçin İlk 24 Saat İçinde Acil Destek Planı Oluştur	İhtiyaç halinde ulaşabilmeleri için Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyelerinin iletişim bilgileri ilgili öğrencilere verilir. İhtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirme yapılır.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci	
7	Tüm Öğretmenlere 'Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi' Yap	Öğretmenlerin olayla ilgili paylaşımları alınır. Travma Sonrası Stres Bozukluğu ile ilgili bilgilendirme yazısı dağıtılır. 'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' İntihar Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmene uygulanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen	
8	İhtiyaç Duyulan Sınıflarda Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında yardım isteme davranışlarında bulunmaları için teşvik edilir. Travma Sonrası Stres Bozukluğu bilgilendirmesi sırasında krizden etkilenme düzeyi yüksek, öncelikli ve bireysel müdahale gerektiren öğrencilerin tespit edilebilmesi için gözlem yapılır ve bu bilgi Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ile paylaşılır. 'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' İntihar Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğrenciye uygulanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci	

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
9	Velilere Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Travma Sonrası Stres Bozukluğu ile ilgili veli bilgilendirme mektubunun dağıtımını sağlar.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Veli	
		Veliler, ihtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirilir.				
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' İntihar Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından veliye uygulanır.				
10	Gün Sonunda Yapılacak Paylaşım ve Değerlendirme Toplantısını Planla	Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi, gün boyu iletişim halinde olur. Olay günü okula gelmemiş öğrenciler tespit edilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci	Olay günü okula gelmemiş öğrenciler okula geldiğinde bireysel bilgilendirme ve müdahale gerekebilir.
11	İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları Yap	Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarına Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu(EK-3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Olayın ertesi günü yapılacak sabah töreninde Okul İdaresi, ölümle ilgili duygularını basit ve diğer öğrencilerin duygu dünyasını dikkate alarak ifade etmelidir. İntihar vakalarında okul tarafından resmi tören yapılması, anı defteri, anı köşesi ve yaka kartı hazırlanması önerilmez. Öğrencilerin yoğun talebi olursa; sadece intihar eden öğrencinin sınıfında bir günlüğüne öğrencinin sırasına çiçek konulmasına izin verilebilir. Anma amaçlı yapılan bu faaliyetlerin sınıf dışına yayılması engellenmelidir.
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar, Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu (EK-4) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.				
		Okul tarafından öğrenci için bir cenaze organizasyonu yapılmaz; isteyen öğrencilere, ancak velileri ile birlikte törene katılabilecekleri söylenir.				
		Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda' gerek duyulan alanlarda' yeniden planlama yapılır.				

İntihar Düşüncesi / Girişimi Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Fiziksel ve Güvenlik Önlemlerini Al	Olayın okulda gerçekleşmesi durumunda olay yeri güvenlik çemberine alınır.		Okul Yönetimi Öğretmenler	Öğrenci Öğretmen Okul Personeli	Olay okul ortamı ve okul saatleri dışında gerçekleşmişse, fiziksel ve güvenlik önlemleri dışındaki tüm çalışmalar yapılır.
		Olay okul saatlerinde gerçekleştiyse olayın içeriğine göre gerekli önlemler alınır ve öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanır.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
2	Acil Durum Ekiplerini Ara	112 aranır. İhtiyaca göre ilgili birimlere (sağlık, emniyet, itfaiye) haber verilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci Öğretmen Okul Personeli	Girişim ile ilgili bilginin net ve doğru biçimde ilgililere verilmesi çok önemlidir.
		Eş zamanlı olarak öğrencinin velisi bilgilendirilir.				
3	Olay Hakkında İlgili Üst Kurum Bilgilendirmesini Yap	Kriz durumu ile ilgili "Bilgi Notu" hazırlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci Öğretmen Okul Personeli	İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ve Rehberlik Araştırma Merkezine yazılı bilgi verilmesi sürecinde 'Bilgi Notu' formu kullanılmalıdır. Yaşanan sürece ilişkin bilgi tek kaynaktan, net ve yorumsuz verilmelidir. İlgili üst yazıda ve bilgi notunda çocuğun adı, cinsiyeti, sınıf/şubesi gibi kişisel bilgilerinin bulunmaması, olaya ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemesi gibi 'gizlilik ilkesi' doğrultusunda bildirim yapılmasına özen gösterilmelidir.
		Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilir.				
		Rehberlik Araştırma Merkezi'ne bilgi verilir.				
		Okul Ekibi 'Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu'nu (EK-1) doldurur.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
		Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında 'Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu'nu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci Öğretmen Okul Personeli	Kurumlara yapılan yazılı bilgilendirmeler kapalı zarf içinde, gizlidir ibaresi ile mümkünse elden yapılmalıdır. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi olayla ilgili kayıtların başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutulmasını ve muhafaza edilmesini sağlamalıdır.
4	İntihar Düşüncesinin İfade Edildiği Durumlarda Bireyle Konuş	İntihar düşüncesi ile ilgili veli bilgilendirmesi yapılır. Ancak veli bilgilendirmesinin doğrudan yapılması öğrenci açısından riskler içeriyorsa; bilgilendirme, öğrencinin tercih ettiği bir yakını aracılığıyla yapılır. İntihar düşüncesi ifade edilmiş ve hiçbir girişim söz konusu değil ise dahi sağlık kuruluşuna gerekli yönlendirmeler yapılır.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci Veli	İntihar düşüncesinin ifade edildiği durumlarda, intiharla ilgili konuşmak bireyin başka seçenekleri düşünmesini sağlayabilir. Destek veren uzman kendi yeterliliği olduğunu düşünse dahi sağlık kuruluşuna yönlendirme yapılmalıdır.
5	Girişimde Bulunan Öğrencinin Yakın Arkadaşları ve Etkilenme Düzeyi Yüksek Öğrenciler İçin İlk 24 Saat İçinde Acil Destek Planı Oluştur	İhtiyaç halinde ulaşabilmeleri için Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyelerinin iletişim bilgileri ilgili öğrencilere verilir. İhtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirme yapılır.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci	İntihar girişiminin kahramanca, özendirici ve model alınabilecek bir davranış gibi gösterilmesi için önlemler alınmalıdır. Diğer öğrencilerin nasıl etkilendiği ve duygu durumları gözlenmelidir.

Sıra No	Yapılacak Çalışmalar	İşleyiş		Kim		Öneri ve Açıklamalar
		Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
6	İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları Yap	Öğrencinin ailesi, sağlık kurumu ile işbirliği ve karşılıklı bilgilendirmeler sürdürülür.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi	Öğrenci	
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarına Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu(EK-3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.				
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar, Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu (EK-4) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.				
		Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda 'gerek duyulan alanlarda' yeniden planlama yapılır.				

İlgili mevzuatta (Kanun, Tüzük, Yönetmelik, Genelge, Yönerge) değişiklik olabileceği olasılığı nedeniyle mevzuatın orijinal halinden kontrol edilmesi önemlidir.

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi, Nisan 2019

Ölüm - Yas Krize Müdahale Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
1	Fiziksel ve Güvenlik Önlemlerini Al	Olay okulda yaşanmışsa; Olay yeri, güvenlik çemberine alınır.		Okul Yönetimi Tüm Öğretmenler	Öğretmen Öğrenci Veli	
		Olay ders saatinde gerçekleştiyse, olayın içeriğine göre gerekli önlemler alınarak öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanır.				
		Bütün öğrencilerin ve personelin fiziki güvenliği sağlanır.				
		İhtiyaca göre 112 aranır. İlgili birimlere (polis ve/veya ambulans) haber verilir.				
		İhtiyaç halinde ilkyardım müdahalesi temel ilkyardım becerisi eğitimi olan öğretmenler tarafından yapılır.				
2	Okul Psikososyal, Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Çalışmalarını Başlat	Daha önceden yapılan görev dağılımına göre gerekli çalışmalar yapılır.		Okul Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		Müdahale süresince ekip için bir çalışma ortamı sağlanmalı, zorunlu durumlarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisinde gerekli fiziksel düzenlemeler yapılmalıdır.
3	Olay Hakkında İlgili Üst Kurum Bilgilendirmesini Yap	Kriz durumu ile ilgili "Bilgi Notu" hazırlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ve Rehberlik Araştırma Merkezine yazılı bilgi verilmesi sürecinde 'Bilgi Notu' formu kullanılmalıdır. Yaşanan sürece ilişkin bilgi tek kaynaktan, net ve yorumsuz verilmelidir. İlgili üst yazıda ve bilgi notunda çocuğun adı, cinsiyeti, sınıf/şubesi gibi kişisel bilgilerinin bulunmaması, olaya ilişkin
		Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.				
		Rehberlik Araştırma Merkezine bilgi verilir. Okul Ekibi 'Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu'nu (EK-1) doldurur.				

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
		Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında 'Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu'nu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		ayrıntılı bilgi verilmemesi gibi 'gizlilik ilkesi' doğrultusunda bildirim yapılmasına özen gösterilmelidir. Kurumlara yapılan yazılı bilgilendirmeler kapalı zarf içinde, gizlidir ibaresi ile mümkünse elden yapılmalıdır.
4	Olay Hakkında Öğretmen, Öğrenci, Personel ve Veli Bilgilendirmesi Yap	Görevlerini sürdüremeyecek durumda olan, etkilenmişlik düzeyi yüksek öğretmen ve personel belirlenir ve gerekli yardımı almaları sağlanır. Bilgi kirliliği olmaması için ekip tarafından öğrencilere, öğretmenlere ve velilere yönelik olarak 'Bilgi Aktarım Formu' hazırlanır. Hazırlanan Bilgi Aktarım Formunun içeriği öğretmenlerle paylaşılır, çoğaltılarak öğretmenlere verilir ve sınıflara yapacakları açıklamaları bu formdaki ifadeleri kullanarak yapmaları istenir. Bilgilendirme yüz yüze yapılır. Olay anında okulda bulunmayan öğretmenlere kısa mesaj (SMS) yoluyla bilgi aktarımı sağlanır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci Veli	Bilgi Aktarım Formunun yoruma açık olmamasına, anlaşılır, doğru ve net bir biçimde hazırlanmasına dikkat edilmelidir. Olayla ilgili bilgilendirme yurtlarda ve okulda tüm öğrencilere mümkünse aynı ders saatinde yapılmalı ve olay hakkında basit, net ve doğru bilgi verilmelidir. Henüz bilgi edinilmemiş konular için "Henüz bu konuda bilgi sahibi değiliz; sahip olduğumuz bilgileri sizinle paylaşmaya devam edeceğiz." biçiminde bir açıklama yapılır. Tüm öğretmenlere sınıflarındaki öğrencilere olay hakkında nasıl bilgi vermeleri gerektiği ve dikkat etmeleri gereken noktalar anlatılır. Veli bilgilendirilmesinden önce ölen öğrencinin ailesine ait telefon numaralarının okul SMS sisteminin mutlak çıkarılması sağlanmalıdır.

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
		'Bilgi Aktarım Formu' kullanılarak veli bilgilendirmesi yapılır.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen Öğrenci Veli	Okulda planlanan/yürütülen çalışmalarla ilgili medyaya bilgilendirme yapılması gereken durumlarda bu bilgilendirmenin görevlendirilecek tek kişi tarafından yapılması sağlanır. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi olayla ilgili kayıtların başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutulmasını ve muhafaza edilmesini sağlar.
5	Olayın İçeriğine Göre Gerekirse Güvenlik Açısından Öğrencilerin Velilerin Gözetiminde Okuldan Ayrılmalarını Sağla	İhtiyaç halinde ulaşabilmeleri için Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyelerinin iletişim bilgileri velilere verilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci Veli	Velilerine ulaşamayan öğrenciler olabilir. Öncesinde öğrencinin sorumluluğunu alacak diğer kişilerin iletişim bilgilerine sahip olmak önemlidir.
6	Ölen Öğrencinin Yakın Arkadaşları ya da Etkilenme Düzeyi Yüksek Öğrenciler İçin İlk 24 Saat İçinde Acil Destek Planı Oluştur.	İhtiyaç halinde ulaşabilmeleri için Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyelerinin iletişim bilgileri ilgili öğrencilere verilir. İhtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirme yapılır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci	
7	Tüm Öğretmenlere 'Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi' Yap	Öğretmenlerin olayla ilgili paylaşımları alınır. Travma Sonrası Stres Bozukluğu ile ilgili bilgilendirme yazısı dağıtılır. 'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Ölüm-Yas Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmene uygulanır.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmen	

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
8	İhtiyaç Duyulan Sınıflarda Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Öğrenciler ihtiyaç duyduklarında yardım isteme davranışlarında bulunmaları için teşvik edilir.		Öğretmenler Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğrenci	
		Travma Sonrası Stres Bozukluğu bilgilendirmesi sırasında krizden etkilenme düzeyi yüksek, öncelikli ve bireysel müdahale gerektiren öğrencilerin tespit edilebilmesi için gözlem yapılır ve bu bilgi Rehber Öğretmen / Psikolojik Danışman ile paylaşır.				
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Ölüm-Yas Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen / Psikolojik Danışman ile paylaşır.				
9	Velilere Travma Sonrası Stres Bozukluğu Bilgilendirmesi Yap	Travma Sonrası Stres Bozukluğu ile ilgili veli bilgilendirme mektubunun dağıtımını sağlar.		Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Veli	
		Veliler, ihtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirilir.				
		'Psikososyal Güçlendirici Destek Programı' Ölüm-Yas Travması Güçlendirici Etkinlikleri Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman ve/veya İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından veliye uygulanır.				
10	İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları Yap	Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarına Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu'nu (EK_3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Tüm Öğretmenler	Öğretmen Öğrenci Veli	Olaydan birinci derecede etkilenen ve risk altındaki öğrenciler, öğretmenler ve veliler belirlenerek ihtiyaç halinde destek alabilmeleri için gerekli sağlık kurumlarına yönlendirilmelidir. Ölüm durumunda taziyelerinizi sunmak, cenaze töreninin detaylarını öğrenmek,

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
		Okul Psikososyal Koruma Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar, Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu'nu (EK-4) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderir.		Okul Yönetimi Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Tüm Öğretmenler	Öğretmen Öğrenci Veli	okulun yapabileceklerini ve diğer öğrencilere hangi bilgilerin verileceğini sormak üzere vefat eden öğrencinin ailesi ile iletişime geçilmelidir. Olayın ertesi günü yapılacak sabah töreninde, ölümle ilgili duyular basit ve diğer öğrencilerin duygu dünyasını dikkate alarak ifade edilmelidir. Öğrencilerin ölen arkadaşları için okulun bir bölümünde anma amaçlı köşe oluşturmasına ya da anma töreni yapmalarına izin verilmeli; ancak süreye ve paylaşımların içeriğine dikkat edilmelidir. Paylaşımların içeriği Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman tarafından her gün kontrol edilmeli ve dikkat çeken durumlar için gerekirse gözlem ve bireysel görüşmeler yapılmalıdır. Okulda rutin işleyiş mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi sağlanmalıdır.
		Bireysel bilgilendirme ve müdahale gerekebileceğinden olay günü okula gelmemiş öğrenciler tespit edilir.				
		Süreç içerisinde olaydan etkilendiği gözlenen öğrencilere bireysel psikolojik destek hizmeti sağlanır.				
		Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda 'gerek duyulan alanlarda' yeniden planlama yapılır.				

Kriz Sonrası İzleme Ve Değerlendirme Kontrol Listesi

Sıra No	İşleyiş			Kim		Öneri ve Açıklamalar
	Yapılacak Çalışmalar	Uygulamalar	Yapıldı + Yapılmadı -	Sorumlular	Hedef Kitle	
	Okulda Yaşanan Kriz Sonrasında Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi İzleme Değerlendirme Toplantısını Yap	Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi toplandı.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi		
		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi kriz sonrası değerlendirme yaptı.				
		Yapılan değerlendirmeler tutanak haline getirildi.				
2	Yapılan Değerlendirme Sonucunda Yapılması Gerekenleri Belirle	Bilgilendirme ihtiyacı değerlendirildi.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmenler Veli Öğrenciler Okul Personeli	
		Normalleştirme sürecine ilişkin sürdürülmesi gereken çalışmalar varsa planlandı.				
		İhtiyaç duyulan yönlendirmeler yapıldı (Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine, Psikolojik Destek Amaçlı; Hastaneye/Uzman, Adli Makamlara, Sosyal Hizmetlere).				
		Yapılan izleme ve değerlendirme çalışmalar sonucunda İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine bilgi verildi.				
		İhtiyaç halinde İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden destek istendi.				
3	İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarını Yap	Değerlendirme sürecinde alınan kararlar gözden geçirildi.		Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi	Öğretmenler Veli Öğrenciler Okul Personeli	
		Yönlendirme yapıldıysa takibi yapıldı.				
		Normalleşme sürecinin takibi yapıldı.				

FORMLAR

Evaluation:

Excellent

Good

Satisfaction

Poor

Ek-1 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu

Okul				
Tarih				
Yönetici Sayısı				
Öğretmen Sayısı				
Öğrenci Sayısı				
Çalışma Yapılması Planlanan Kişi Sayısı	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Diğer
Eğitim Öğretim Başlama- Bitiş Saatleri				
Toplantı Salonu	() Evet () Hayır	Kapasite		
Bireysel Görüşmeye Uygun, Kullanılabilecek Oda Sayısı				
Grupla Görüşmeye Uygun, Kullanılabilecek Oda Sayısı				

TRAVMA/ KRİZ DURUMU

() Kaza	() İntihar
() Şiddet	() İstismar
() İhmal	() Doğal Afet
() Ölüm	() Göç
() Terör	() Diğer

TRAVMA/ KRİZ DURUMU (ayrıntıları ile açıklanacaktır)

--

TRAVMA/ KRİZ DURUMU MEYDANA GELDİĞİ ANDAN İTİBAREN YAPILAN ÇALIŞMALAR

--

TRAVMA/ KRİZ DURUMUNDAN ETKİLENEN KİŞİLERİN BİLGİLERİ

Bireysel olarak çalışılması gereken kişiler öncelik sırasına göre yazılacaktır. Gerektiğinde bu bireyler grup çalışmasına da dahil edilebilir.

Sıra	Adı Soyadı	Unvanı (Öğretmen, öğrenci, veli, diğer personel vb. şeklinde doldurulmalıdır)	Etkilenme Durumu

TRAVMA/ KRİZ DURUMUNDAN ETKİLENEN GRUPLARIN BİLGİLERİ

(Etkilenme durumuna göre öncelikli olarak çalışılması gereken grup sırasına göre doldurulmalıdır)

SIRA	ÇALIŞMA GRUBU (Öğretmen, öğrenci, veli, diğer)	ETKİLENME DURUMU	Kişi Sayısı

BİLGİ ALINAN KİŞİLERİN İLETİŞİM BİLGİLERİ

Sıra	Adı Soyadı	Görevi	Cep Tel	Elektronik Posta

OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE EKİBİNİN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR

--

ÖNCELİKLİ YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR

--

PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Sıra	Adı Soyadı	Kurumu	Cep Tel	E- Posta

Ek-2 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu

(Krize müdahaleyi yapan psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekibi tarafından desteğe ihtiyaç duyulduğunda doldurularak il/ilçe psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekibine iletilecektir.)

Okul/İlçe Adı				
Adres/ Telefon				
Öğrenci Sayısı				
Şube Sayısı				
Öğretmen Sayısı				
Okul Müdürünün Adı-Soyadı/ Cep Telefonu				
Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmenin Adı-Soyadı/Cep Telefonu				
Travmaya/Krize Yol Açan Olayla İlgili Bilgi (Yeri, Saati, Tarihi, Nasıl Geliştiği)				
Okul/ilçe ekibinin destek isteme nedeni (Okul/ilçe ekibinin olaydan etkilenmiş olması, personel kapasitesinin yetersiz olması vb.)				
Risk altında olduğu düşünülen Kişi Sayısı	Öğrenci	Öğretmen	Veli	Diğer
Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Tarafından Yapılan Çalışmalar	☐ İlk yardım müdahalesinin yapılması ☐ Güvenlik önlemlerinin alınması ☐ Sağlık ve güvenlik ekipleriyle iletişime geçilmesi ☐ İl/İlçe MEM' e bilgi verilmesi ☐ Görev dağılımının yapılması ☐ Öğretmenlerin bilgilendirilmesi ☐ Öğrencilerin bilgilendirilmesi ☐ Velilerin bilgilendirilmesi			

	() Yardımcı personelin bilgilendirilmesi
	Psikososyal destek programının uygulanması ☐ Öğrenci oturumu ☐ Öğretmen oturumu ☐ Veli oturumu ☐ Bireysel çalışmaların yapılması ☐ Grup çalışmalarının yapılması ☐ Diğer.....
İşbirliği Yapılan Kurumlar	
İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden Yapılması Talep Edilen Çalışmalar	Psikososyal destek programlarından ☐ Öğrenci oturumu ☐ Öğretmen oturum ☐ Veli oturumu ☐ Bireysel çalışmalar ☐ Grup çalışmaları ☐ Öğrenci bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Öğretmen bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Veli bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Yardımcı personel bilgilendirme/eğitim çalışmaları ☐ Diğer.....

.../...../20.....

OKUL/KURUM MÜDÜRÜ

Ek-3 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu

(İl/İlçe/Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından müdahale süresine göre günlük, haftalık, aylık periyotlarda doldurulacaktır.)

Okulun Adı		
Olay		
Çalışma Yapılan Tarihler		
Çalışmayı Yapan Ekip Üyeleri		
Yapılan Çalışmalar (Psikososyal Destek Programı)	Uygulanan Etkinlik/Oturum	Uygulanan Kişi/Grup
Yapılan Diğer Çalışmalar		
Yapılan Çalışmaya Katılan Kişi Sayısı	(☐ Öğrenci ☐ Öğretmen ☐ Veli ☐ Yardımcı Personeli .. ☐ Diğer...	
Görüş ve Öneriler		
İzleme İçin Planlanan Çalışmalar		

.... / /20.....

İmza

İmza

İmza

İmza

İmza

(Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından imzalanacak)

Ek-4 Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu

(Okul/İlçe/İl Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından doldurularak bir örneği İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi'ne iletilecektir.)

Okulun/İlçenin Adı	
Olayın Gerçekleştiği Tarih	
Olayın özeti	
Müdahale Çalışmalarının Tamamlandığı Tarih	
İzleme sürecinde yapılan çalışmalar	
Alınan tedbirlerin sonucuna ilişkin bilgiler (Devamsızlık, okula uyum, akademik başarı, sosyal uyum, sosyal destek kaynakları vb. durumlar açıklanacaktır.)	
Psikososyal destek hizmetleri kapsamında işbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar ile kurum ve kuruluşların görüş/önerileri	

.../...../20.....

İmza

İmza

İmza

İmza

İmza

(Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından imzalanacak)

Ek-5 Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Notu

T.C.
.....KAYMAKAMLIĞI
.....MÜDÜRLÜĞÜ

KİME*	
OLAY ÖZETİ**	
AÇIKLAMA***	

*İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine

**Bilgi aktarım formunda kullanılan “sınırlı” ifade aynen yazılarak İlçe MEM kriz ekibine gönderilir.

***Olayla ilgili yapılanlar özetlenir. İlçe Kriz Ekibi desteği gerekiyorsa belirtilir.

Ek-6 Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı
Formu

T.C.
..... KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

(Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.)

..... tarihinde, saat 'da, (yer)'de
.....
.....
.....
..... (olay) meydana gelmiştir.

Olayla ilgili ;

Okulda Alınan Önlemler:

İşbirliği Yapılan Kurumlar:

Şu Anki Durum:

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz.” (Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)

.../.../20...

Müdür (imza)

BİLGİ AKTARIM FORM ÖRNEKLERİ

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (Doğal Afet)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ BİLGİ AKTARIMI
FORMU

Sayın Velilerimiz / Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 10.00’da, aşırı yağmur yağışı sonucu okulumuzun bahçesinden gelen sel okul girişini iptal etmiştir. Öğrencilerimiz üst katlara alınarak güvenlikleri sağlanmış, “112 Acil Çağrı Merkezi” aranarak gerekli bildirimde bulunulmuştur.

Yağmurun dinmesi ile öğrencilerimiz arka kapıdan tahliye edilerek velilerine teslim edilmiş ya da servislere bindirilmiştir. Şu an ulaşamadığımız bir veli ve okulda kalan bir öğrenci yoktur.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)*

..../ /20.....

Müdür (imza)

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (Salgın Hastalık)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIğI
..... MÜDÜRLÜğÜ

OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ BİLGİ AKTARIMI
FORMU

Sayın Velilerimiz / Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, okulumuzun bir sınıfında 8 öğrencide yüksek ateş ve öksürük gözlemlenmiş olup velileri bilgilendirilmiş; İlçe MEM, İlçe Sağlık Müdürlüğü, Toplum Sağlığı Merkezine girişimde bulunulmuştur.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)*

.../ .../20....

Müdür (imza)

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (Göç)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

Sayın Velilerimiz / Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 10.00’da, okulumuza göçle gelen çeşitli sınıflar düzeyinde 20 öğrenci kaydı alınmıştır. Öğrenciler sınıflarına yerleştirilmeden önce ilgili sınıfın öğrencileri gelen arkadaşları ile ilgili bilgilendirilmiş ve sınıf içi uyum çalışmaları planlanmıştır.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)*

....//20.....

Müdür (imza)

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
(Terör)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ BİLGİ AKTARIMI
FORMU

Sayın Velilerimiz / Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 10.00'da, okulumuzun bulunduğu sokakta bir patlama meydana gelmiştir. Okulumuzda yüksek ses nedeniyle kırılan camlar vardır. Bir öğretmenimiz cam kırıklarından dolayı hafif yaralanmıştır. "112 Acil Çağrı Merkezi" aranarak gerekli müdahale yapılmıştır. Öğretmenimizin hastanede tedavisi devam etmekte olup sağlık durumu iyidir.

"Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz". (Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)

.... / /20.....

Müdür (imza)

NOT: Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu (Öğrenci Bilgi Notu-Cinsel İstismar)

Merhaba ben psikolojik danışman ve ekip arkadaşım psikolojik danışman..... Bildiğiniz üzere geçtiğimiz hafta yaşanan üzücü bir olay üzerine buradayız. Okulunuzda cinsel istismar bildirim (yaşa göre cinsel istismar tanımı yapılır) yapılmıştır. Bu konuyla ilgili okul polisine bilgi verilmiştir ve adli süreç devam etmektedir. Yaşanan olayın sonuçlandırılmasında karar verici savcılıktır. İstismar vakası ile ilgili farklı bir takım konuşmalar olabilir. Ancak sizlerin bu söylentileri yaymamalarını çünkü bunların yanlış olabileceğini ve ailenin ve kişinin kendisinin olumsuz etkilenebileceklerini bilmenizi isteriz. Bu konuyu yaymak ve çeşitli söylentiler çıkarmak hem süreci olumsuz etkileyecektir hem de kişisel bilgilerin paylaşılması gerekliliği nedeniyle bir suç teşkil edebilir. (istismar olayı okuldan bir öğrenci, öğretmen, personel ise öğrencilerin güvenlik algıları etkilenebilir).

Bu süreçte her biriniz çeşitli şekillerde etkilenmiş olabilirsiniz. Biz olayın ayrıntıları il değil sizlerin bu olaydan nasıl etkilendikleri için buradayız. Bu olayda farklı duygusal ya da fiziksel...tepkiler veriyor olabilirsiniz. Bu yüzden lütfen birbirinizin duygu ve tepkilerine saygılı davranmaya özen gösterin. Şaşkınlık, korku, güvensizlik...gibi benzeri duyguları hissetmek zor yaşantılar ardından verilebilecek normal bir tepkilerdir. Bazılarınız farklı duygular hissediyor olabilirken, bazılarınız ise daha derin üzüntü duyabilirsiniz. Bazılarınız bu süreçte derslere yoğunlaşmakta zorlanabilirken bazılarınız kafasını ders çalışarak dağıtıyor olabilir. Bazılarınız ise hiçbir şey hissetmiyor da olabilirsiniz. Hayatımıza zaman zaman bizleri zor durumda bırakabilen üzücü ya da olumsuz olaylar yaşayabiliriz. Karşılaştığımız bu olaylar sonrasında toparlanmak ve yeniden günlük yaşam düzenimize dönmek zaman alabilir. Ancak toparlanma gücümüzü destekleyen bazı faktörler ise bu süreci (olumsuz olaylarla baş etme sürecimizi) bizim için kolaylaştırabilir. Bu olayın ardından yaşanan duygular hakkında daha fazla konuşmak isterseniz veya konuşmaya ihtiyacı olduğunu düşündüğünüz bir arkadaşınız varsa okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni ve bizler size yardımcı olmak için buradayız.

Her birimiz bu olay nedeniyle etkilenmiş ya da sarsılmış olabiliriz. Bu tür sarsıcı olaylardan sonra bir süre de olsa çeşitli olumsuz acı veren korkutan veya kendinizi suçlamaya varan duygular yaşıyor olabilirsiniz. Bu tür duyguları hissetmek ve tepkiler vermek oldukça olağandır. Normal insanların yaşadığı belirtileri gösteriyorsunuz. Bu belirtiler herkeste farklı şiddette ya da şekilde görülebilir. Hatta bazılarınızda hiçbir tepki olmayabilir de. Unutmayın ki bu olumsuz duygular bir süre sonra kendiliğinden geçmeye başlayacaktır. Eğer bizler bu tepkilerin ne olduğunu bilsek onlarla baş etme sürecimiz de kolaylaşmış olur. Sizlerle biraz bu duygu ve tepkilerin neler olduğundan ve bunlarla nasıl baş edebileceğimizden bahsedeceğim.

Duygusal: Şok, üzüntü, öfke (daha önce sizi sinirlendirmeyen ya da öfkelenmeyen şeylere kızabilirsiniz, hala durumu kabullenememiş de olabilirsiniz, suçluluk-kendini suçlama, (acaba ben bir şey dedim mi, bana mı üzüldü, ben daha fazla yardım edebilirdim, gözümünden kaçan bir şey oldu mu? Keşke yanında olabilseydim, keşke ona kızmasaydım vb. burada sorumlu yok, bu durumdan siz sorumlu değilsiniz...) kaygı, korku, yalnızlık, yorgunluk, çaresizlik, uyuşma, isteksizlik, umutsuzluk. Yalnız kalma korkusu. Sağlıklı insanların normal olmayan bir duruma verdiği normal duygusal tepkilerdir bunlar.

Fiziksel: Midede boşluk duygusu, kalpte ve boğazda sıkışma, gürültüye karşı duyarlılık, nefeste darlık, zayıf/ halsiz hissetme, ağız kuruluğu, iştah bozulmaları, bağışıklık sisteminin zayıflaması

Düşünsel: İnanmama, düşüncede dağınıklık/karışıklık, çarpık/hatalı düşünceler (bunun bir ceza olduğu vb.), halüsinasyonlar, dikkat dağınıklığı, unutkanlık (yaşadığımız bazı anıları unutabilirsiniz, aklımıza gelmeyebilir bilin ki bir süre sonra tekrar hatırlayabilirsiniz, rahatsız edici düşünce veya rüyalar. Olayın tekrar tekrar akla gelmesi (bu çok normal bir durum çünkü beynimiz belirsiz olan bir durumu anlamlandırmaya çalışır bu yüzden de sürekli tekrar

ederek çözüme ulaşmaya çalışır. Unutmamanız gereken şey bunun geçici bir süreç olduğudur. Burada yapılabilecek şeylerden bir tanesi yaşadıklarınızı duygularınızı yazıya dökmek olabilir ya da başka bir şeye kanalize olmaya çalışın. Bir süre sonra kendiliğinden düşüncelerin kaybolduğunu göreceksiniz).

Davranışsal: Uyku (uykuya dalmakta güçlük, gece uyanmaları, erken kalkma, rüya görüp uyanma genelde kendiliğinden geçiyor bir süre sonra ama uzun süre devam ederse bir uzmandan yardım istemelisiniz) ve yeme sorunları, dikkatsiz veya takıntılı davranma, alkol ya da başka bir madde (uyuşturucu) kullanma, sosyal çevreden ve kaybedilen kişiyi hatırlatan uyaranlardan kaçma ve/veya bu uyarıcılardan ayrılmama (daha önce gittiğiniz yerlere gitmek istemem, gittiğiniz yerlerde onu hatırlayacağınızı düşünme sizi bu davranışa itebilir burada önemli olan hazır olduğunuzda normal yaşantınıza devam etmek), ölüm gerçeğini reddederek kaybedilen kişiyi aramadır.

BAŞA ÇIKMADA KULLANABİLECEĞİMİZ YÖNTEMLER

- Yaşadığınız olayı konuşmaktan çekinmeyin. Sizleri dinleyen, anlayıp destekleyen kişilerle bir arada olabilirsiniz. Arkadaşlardan, öğretmenlerden, aileden birileri ya da okul rehberlik servisinden destek alabilirsiniz. Özellikle yaşadığınız duyguları bastırmayıp anlatmaya çalışın.
- Dinlenmeye dikkat edin.
- Açık havada yürüyüş, fiziksel egzersizler ya da nefes egzersizleri yapmaya çalışın.
- Yapabileceğiniz farklı hobiler deneyin.
- Kitap okuma gibi dikkatinizi yoğunlaştırabileceğiniz aktiviteler yapmaya çalışın.
- Duygularınızı anlatmak için günlük tutmayı deneyin.
- Yasınızı tutmak için kendinize zaman tanıyın.
- Yaşanılan kayıpla ilgili haberleri okumamaya çalışın.
- Beslenmenize ve uyku düzeninize dikkat edin. Özellikle kahve vb içecekleri tüketmede dikkatli olun.
- Desteğe ihtiyacınız varsa yardım alın ya da desteğe ihtiyacı olduğunu düşündüğünüz arkadaşlarınız varsa yardım almak için teşvik edin.
- Size destek olabilecek kişilerin listesini yapın.

Not: Yaşadığınız belirtiler 1 hafta 10 gün içerisinde azalarak geçmiyorsa bir uzmandan yardım alın

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu Örneği (Öğretmen Bilgi Notu- Cinsel İstismar)

Merhaba ben psikolojik danışman ve ekip arkadaşım psikolojik danışman..... Bildiğiniz üzere geçtiğimiz hafta yaşanan üzücü bir olay üzerine buradayız. Okulunuzda cinsel istismar bildirim yapılmıştır. Bu konuyla ilgili okul polisine bilgi verilmiştir ve adli süreç devam etmektedir. Yaşanan olayın sonuçlandırılmasında karar verici merci savcılıktır. İstismar vakası ile ilgili farklı bir takım konuşmalar olabilir. Ancak sizlerin bu söylentileri yaymamalarını çünkü bunların yanlış olabileceğini ve ailenin ve kişinin kendisinin olumsuz etkilenebileceklerini bilmenizi isteriz. Sınıfta ve okulda konuşulan yanlış bilgilerin önlenmesinde önemli bir rolünüz bulunmaktadır. Öğrencilerden ya da herhangi bir okul personelinin duyduğunuz yanlış bilgileri düzeltmeniz beklenmektedir. Bu konuyu yaymak ve çeşitli söylentiler çıkarmak hem süreci olumsuz etkileyecektir hem de kişisel bilgilerin paylaşılması gerekliliği nedeniyle bir suç teşkil edebilir. (istismar olayı okuldan bir öğrenci, öğretmen, personel ise öğrencilerin

İlçe krize müdahale ekibi olarak idarenizin de isteğiyle öğrencilerle gruplar halinde çalışma yapılmasına karar verdik. İhtiyaç halinde tek tek öğrencilerle bir araya gelebiliriz. Öğrencilerinizin daha fazla yardıma ihtiyacı olduğunu düşünüyorsanız lütfen okul idaresiyle iletişime geçin.

Her birimiz bu olay nedeniyle etkilenmiş ya da sarsılmış olabiliriz. Bu tür sarsıcı olaylardan sonra bir süre de olsa çeşitli olumsuz acı veren korkutan veya kendinizi suçlamaya varan duygular yaşıyor olabilirsiniz. Bu tür duyguları hissetmek ve tepkiler vermek oldukça olağandır. Normal insanların yaşadığı belirtileri gösteriyorsunuz. Bu belirtiler herkeste farklı şiddette ya da şekilde görülebilir. Hatta bazılarınızda hiçbir tepki olmayabilir de. Unutmayın ki bu olumsuz duygular bir süre sonra kendiliğinden geçmeye başlayacaktır. Eğer bizler bu tepkilerin ne olduğunu bilirsek onlarla baş etme sürecimiz de kolaylaşmış olur. Sizlerle biraz bu duygu ve tepkilerin neler olduğundan ve bunlarla nasıl baş edebileceğimizden bahsedeceğim.

Duygusal: Şok, üzüntü, öfke (daha önce sizi sinirlendirmeyen ya da öfkelenmeyen şeylere kızabilirsiniz, hala durumu kabullenememiş de olabilirsiniz, suçluluk-kendini suçlama, (acaba ben bir şey dedim mi, bana mı üzüldü, ben daha fazla yardım edebilirdim, gözümden kaçan bir şey oldu mu? Keşke yanında olabilseydim, keşke ona kızmasaydım vb. burada sorumlu yok, bu durumdan siz sorumlu değilsiniz...) kaygı, korku, yalnızlık, yorgunluk, çaresizlik, uyuşma, isteksizlik, umutsuzluk. Yalnız kalma korkusu. Sağlıklı insanların normal olmayan bir duruma verdiği normal duygusal tepkilerdir bunlar.

Fiziksel: Midede boşluk duygusu, kalpte ve boğazda sıkışma, gürültüye karşı duyarlılık, nefeste darlık, zayıf/ halsiz hissetme, ağız kuruluğu, iştah bozulmaları, bağıışıklık sisteminin zayıflaması

Düşünsel: İnanmama, düşüncede dağınıklık/karışıklık, çarpık/hatalı düşünceler (bunun bir ceza olduğu vb.), halüsinasyonlar, dikkat dağınıklığı, unutkanlık (yaşadığımız bazı anıları unutabilirsiniz, aklınıza gelmeyebilir bilin ki bir süre sonra tekrar hatırlayabilirsiniz, rahatsız edici düşünce veya rüyalar. Olayın tekrar tekrar akla gelmesi (bu çok normal bir durum çünkü beynimiz belirsiz olan bir durumu anlamlandırmaya çalışır bu yüzden de sürekli tekrar ederek çözüme ulaşmaya çalışır. Unutmamanız gereken şey bunun geçici bir süreç olduğudur. Burada yapılabilecek şeylerden bir tanesi yaşadıklarınızı duygularınızı yazıya dökmek olabilir ya da başka bir şeye kanalize olmaya çalışın. Bir süre sonra kendiliğinden düşüncelerin kaybolduğunu göreceksiniz).

Davranışsal: Uyku (uykuya dalmakta güçlük, gece uyanmaları, erken kalkma, rüya görüp uyanma genelde kendiliğinden geçiyor bir süre sonra ama uzun süre devam ederse bir uzmandan yardım istemelisiniz) ve yeme sorunları, dikkatsiz veya takıntılı davranma, alkol ya da başka bir madde (uyuşturucu) kullanma, sosyal çevreden ve kaybedilen kişiyi hatırlatan uyaranlardan kaçma ve/veya bu uyarıcılardan ayrılmama (daha önce gittiğiniz yerlere gitmek istemem, gittiğiniz yerlerde onu hatırlayacağınızı düşünme sizi bu davranışa itebilir burada önemli olan hazır olduğunuzda normal yaşantınıza devam etmek), ölüm gerçeğini reddederek kaybedilen kişiyi aramadır.

BAŞA ÇIKMADA KULLANABİLECEĞİMİZ YÖNTEMLER

- Yaşadığınız olayı konuşmaktan çekinmeyin. Sizleri dinleyen, anlayıp destekleyen kişilerle bir arada olabilirsiniz. Arkadaşlardan, öğretmenlerden, aileden birileri ya da okul rehberlik servisinden destek alabilirsiniz. Özellikle yaşadığınız duyguları bastırmayıp anlatmaya çalışın.
- Dinlenmeye dikkat edin.
- Açık havada yürüyüş, fiziksel egzersizler ya da nefes egzersizleri yapmaya çalışın.
- Yapabileceğiniz farklı hobiler deneyin.
- Kitap okuma gibi dikkatinizi yoğunlaştırabileceğiniz aktiviteler yapmaya çalışın.
- Duygularınızı anlatmak için günlük tutmayı deneyin.
- Yasınızı tutmak için kendinize zaman tanıyın.
- Yaşanılan kayıpla ilgili haberleri okumamaya çalışın.
- Beslenmenize ve uyku düzeninize dikkat edin. Özellikle kahve vb içecekleri tüketmede dikkatli olun.
- Desteğe ihtiyacınız varsa yardım alın ya da desteğe ihtiyacı olduğunuzu düşündüğünüz arkadaşlarınız varsa yardım almak için teşvik edin.
- Size destek olabilecek kişilerin listesini yapın.

Not: Yaşadığınız belirtiler 1 hafta 10 gün içerisinde azalarak geçmiyorsa bir uzmandan yardım alın

Psikososyal Bilgilendirme Öğrenci Bilgi Notu

Merhaba ben psikolojik danışman ve ekip arkadaşım psikolojik danışman..... Bildiğiniz üzere geçtiğimiz hafta yaşanan üzücü bir olay üzerine buradayız. Okulunuz öğrencilerinden Tuğçe Naz Yıldırım'ın hayatını kaybettiğini en derin ve içten üzüntülerimle söylemek isterim. Ailesi ve sizlere başsağlığı ve sabırlar diliyoruz. Tuğçe Naz'ın ölüm nedeni henüz belirlenememiş olup adli süreç devam etmektedir. Ölüm nedeni ile ilgili farklı bir takım konuşmalar olabilir. Ancak öğrencilerimize bu söylentileri yaymamalarını çünkü bunların yanlış olabileceğini ve Tuğçe nazın ailesine derin acılar verebileceğini bilmenizi isteriz. Bu konuyla ilgili net bilgiler okul yönetimi tarafından sizinle paylaşılacaktır.

Bu süreçte her biriniz suç Tuğçe Naz'ın ölümüne farklı duygusal ya da fiziksel...tepkiler veriyor olabilirsiniz. Bu yüzden lütfen birbirinizin duygu ve tepkilerine saygılı davranmaya özen gösterin. Üzgün hissetmek bir ölümün ardından verilebilecek normal bir tepkidir. Bazılarınız Tuğçe Naz'ı yeterince iyi tanımıyor ya da farklı duygular hissediyor olabilirken, bazılarınız ise daha derin üzüntü duyabilirsiniz. Bazılarınız bu süreçte derslere yoğunlaşmakta zorlanabilirken bazılarınız kafasını ders çalışarak dağıtıyor olabilir. Bazılarınız ise hiçbir şey hissetmiyor da olabilirsiniz. Ölümün ardından yaşanan duygular hakkında daha fazla konuşmak isterseniz veya konuşmaya ihtiyacı olduğunu düşündüğünüz bir arkadaşınız varsa okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni Serkan Özavcı ve bizler size yardımcı olmak için buradayız.

Her birimiz Tuğçe Naz'ın ölümü nedeniyle etkilenmiş ya da sarsılmış olabiliriz. Bu tür sarsıcı olaylardan sonra bir süre de olsa çeşitli olumsuz acı veren korkutan veya kendinizi suçlamaya varan duygular yaşıyor olabilirsiniz. Bu tür duyguları hissetmek ve tepkiler vermek oldukça olağandır. Normal insanların yaşadığı belirtileri gösteriyorsunuz. Bu belirtiler herkeste farklı şiddette ya da şekilde görülebilir. Hatta bazılarınızda hiçbir tepki olmayabilir de. Unutmayın ki bu olumsuz duygular bir süre sonra kendiliğinden geçmeye başlayacaktır. Eğer bizler bu tepkilerin ne olduğunu bilirsek onlarla baş etme sürecimiz de kolaylaşmış olur. Sizlerle biraz bu duygu ve tepkilerin neler olduğundan ve bunlarla nasıl baş edebileceğimizden bahsedeceğim.

Duygusal: Şok, üzüntü, öfke (daha önce sizi sınırlandırmeyen ya da öfkelenmeyen şeylere kızabilirsiniz, hala durumu kabullenememiş de olabilirsiniz, suçluluk-kendini suçlama, (acaba ben bir şey dedim mi, bana mı üzüldü, ben daha fazla yardım edebilirdim, gözümünden kaçan bir şey oldu mu? Keşke yanında olabilseydim, keşke ona kızmasaydım vb. burada sorumlu yok, bu durumdan siz sorumlu değilsiniz...) kaygı, korku, yalnızlık, yorgunluk, çaresizlik, uyuşma, isteksizlik, umutsuzluk. Yalnız kalma korkusu. Sağlıklı insanların normal olmayan bir duruma verdiği normal duygusal tepkilerdir bunlar.

Fiziksel: Midede boşluk duygusu, kalpte ve boğazda sıkışma, gürültüye karşı duyarlılık, nefeste darlık, zayıf/ halsiz hissetme, ağız kuruluğu, iştah bozulmaları, bağırsıklık sisteminin zayıflaması

Düşünsel: İnanmama, düşüncede dağınıklık/karışıklık, çarpık/hatalı düşünceler (bunun bir ceza olduğu vb.), halüsinasyonlar, dikkat dağınıklığı, unutkanlık (yaşadığınız bazı anıları unutabilirsiniz, aklınıza gelmeyebilir bilin ki bir süre sonra tekrar hatırlayabilirsiniz, rahatsız edici düşünce veya rüyalar. Olayın tekrar tekrar akla gelmesi (bu çok normal bir durum çünkü beynimiz belirsiz olan bir durumu anlamlandırmaya çalışır bu yüzden de sürekli tekrar ederek çözüme ulaşmaya çalışır. Unutmamanız gereken şey bunun geçici bir süreç olduğudur. Burada yapılabilecek şeylerden bir tanesi yaşadıklarınızı duygularınızı yazıya dökmek olabilir ya da başka bir şeye kanalize olmaya çalışın. Bir süre sonra kendiliğinden düşüncelerin kaybolduğunu göreceksiniz).

Davranışsal: Uyku (uykuya dalmakta güçlük, gece uyanmaları, erken kalkma, rüya görüp uyanma genelde kendiliğinden geçiyor bir süre sonra ama uzun süre devam ederse bir uzmandan yardım istemelisiniz) ve yeme sorunları, dikkatsiz veya takıntılı davranma, alkol ya da başka bir madde (uyuşturucu) kullanma, sosyal çevreden ve kaybedilen kişiyi hatırlatan uyaranlardan kaçma ve/veya bu uyarıcılardan ayrılmama (daha önce gittiğiniz yerlere gitmek istemem, gittiğiniz yerlerde onu hatırlayacağımızı düşünme sizi bu davranışa itebilir burada önemli olan hazır olduğunuzda normal yaşantınıza devam etmek), ölüm gerçeğini reddederek kaybedilen kişiyi aramadır.

BAŞA ÇIKMADA KULLANABİLECEĞİMİZ YÖNTEMLER

- Yaşadığımız olayı konuşmaktan çekinmeyin. Sizleri dinleyen, anlayıp destekleyen kişilerle bir arada olabilirsiniz. Arkadaşlardan, öğretmenlerden, aileden birileri ya da okul rehberlik servisinden destek alabilirsiniz. Özellikle yaşadığımız duyguları bastırmayıp anlatmaya çalışın.
- Dinlenmeye dikkat edin.
- Açık havada yürüyüş, fiziksel egzersizler ya da nefes egzersizleri yapmaya çalışın.
- Yapabileceğiniz farklı hobiler deneyin.
- Kitap okuma gibi dikkatinizi yoğunlaştırabileceğiniz aktiviteler yapmaya çalışın.
- Duygularınızı anlatmak için günlük tutmayı deneyin.
- Yasınızı tutmak için kendinize zaman tanıyın.
- Yaşanılan kayıpla ilgili haberleri okumamaya çalışın.
- Beslenmenize ve uyku düzeninize dikkat edin. Özellikle kahve vb içecekleri tüketmede dikkatli olun.
- Desteğe ihtiyacınız varsa yardım alın ya da desteğe ihtiyacı olduğunu düşündüğünüz arkadaşlarımız varsa yardım almak için teşvik edin.
- Size destek olabilecek kişilerin listesini yapın.

Yaşadığımız belirtiler 1 hafta 10 gün içerisinde azalarak geçmiyorsa bir uzmandan yardım alın

EK- Örnek İntihar Notu: (ihtiyaç olursa)

İntihar karmaşık bir eylemdir. Çoğunlukla kişinin problemine dair sağlıklı çözüm yollarını düşünmesini engelleyen depresyon gibi ruhsal rahatsızlıklar buna sebep olur. Bu rahatsızlıklar bazen açıkça gözlenebilirken bazen belirtiler gözden kaçabilir ve tanılanmamış olabilir. Kesin olan bir şey varsa o da müdahalelerin kişiye yardımcı olduğudur. İntihar asla bir seçenek olmamalıdır.

ÖĞRENCİLERLE YAPILACAK İNTİHARLA İLGİLİ BİLGİLENDİRME KONUŞMASINDA MUTLAKA VERİLMESİ GEREKEN MESAJLAR

Bu konuşmada öğrencilere mutlaka verilmesi gereken mesajlar şunlardır.

- Sorunlara çözüm her zaman vardır.
- Size yardım edebilecek insanlar her zaman vardır, yeter ki yardım isteyin (rehberlik servisi, danışmanlık merkezleri, aile üyeleri vb.).
- İntihar sorunlara çözüm bulma şansınızı ortadan kaldırmaz.
- Sorunlar geçicidir, ölüm kalıcıdır.
- İntihar asla sadece tek bir şey hakkında değildir.
- Hiç kimse bir kişinin intihar ya da intihara teşebbüsünden dolayı suçlu değildir.
- Kendiniz ya da bir arkadaşınızla ilgili endişeleriniz varsa mutlaka okul psikolojik danışmanınıza veya size yardımcı olabilecek birisine söyleyin.
- İntihar düşünceleri, niyetleri asla gizli tutulmamalıdır. Mutlaka bir yetişkinle paylaşın.

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (Cinsel İstismar)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
.....MÜDÜRLÜĞÜ

**OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ BİLGİ AKTARIMI
FORMU**

Sayın Velilerimiz / Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 10.00'da, okulumuzun öğrenci tuvaletinde bir öğrencimiz başka bir öğrenci tarafından cinsel istismara uğradığını bildirmiştir. İlgili öğrencilerin aileleri ile görüşme yapılmış ve okulumuz bölgesindeki polis karakoluna yasal bildirimde bulunulmuştur.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)*

..../ /20.....

Müdür (imza)

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen, veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

Cinsel İstismar vakalarında eğer olay okul genelinde duyulmadıysa bununla ilgili herhangi bir bilgilendirme çalışması yapılmamalı ve gizlilik sağlanarak yasal süreç tamamlanmalıdır.

Bilgilendirme yapılmasının gerekli olduğu durumlarda ise kişinin mahremiyetinin korunması açısından olaydan haberdar olanlar doğru tespit edilmeli ve “Bilgi Aktarım Formu”nun paylaşılacağı kişiler, sınıflar, gruplar bu doğrultuda belirlenmelidir.

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (Tamamlanmış İntihar)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ BİLGİ AKTARIMI
FORMU

Sayın Velilerimiz/ Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 16.00’da, bir öğrencimizin evinin balkonundan atlayarak yaşamına son verdiği bilgisi edinilmiştir. Öğrencimize Allah’tan rahmet ve okul camiamıza başsağlığı diliyoruz.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)*

..../ /20.....

Müdür (imza)

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (İntihar Girişimi)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

**OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ BİLGİ AKTARIMI
FORMU**

Sayın Velilerimiz/ Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 10.00’da, okulumuzun spor salonu soyunma odasında bir öğrencimiz intihar girişiminde bulunmuştur. 112 acil çağrı merkezi aranarak gerekli müdahale yapılmıştır. Öğrencimizin hastanede tedavisi devam etmekte olup sağlık durumu iyidir.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır.)*

..../ /20.....

Müdür (imza)

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi Bilgi Aktarımı Formu
Örneği (Ölüm-Yas)

T.C.
ZEYTİNBURNU KAYMAKAMLIĞI
..... MÜDÜRLÜĞÜ

Sayın Velilerimiz / Sevgili Öğrencilerimiz

02.01.2020 tarihinde, saat 10.00’da, okulumuzun bahçesinde beden eğitimi dersinde futbol maçı yaparken bir öğrencimiz kalp krizi geçirmiş, 112 acil çağrı merkezi aranarak gerekli müdahale yapılmasına rağmen hayatını kaybetmiştir. Öğrencimizin ailesine ve okul camiamıza başsağlığı diliyoruz.

“Olayla ilgili yeni bilgiler okul idaresi tarafından sizlere aktarılacaktır. Psikolojik destek ihtiyacınız olduğunda okulumuzun Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine her zaman başvurabilirsiniz”. *(Bu kısımda, okulun özelliğine göre ortaya çıkacak bilgi ve yardım ihtiyacının karşılanması için görevlendirilen kişi/kişilerin isimleri yer alır*

NOT: *Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.*

ZEYTİNBURNU REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
OKUL/İLÇE PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Tamamlanmış İntihar Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı Tutanağı Örneği

Psikososyal koruma önleme ve krize müdahale hizmetleri kapsamında tamamlanmış bir intihar vakası sonrası Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından toplantı düzenlenmiştir. (İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden destek talep edilmesi durumunda görevlendirilen üyeler tarafından okula gidilerek, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyelerinden; olaya, gelişmelere, okulun neler yaptığına, öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin psikolojik durumu ve tepkilerine dair mevcut bilgiler alınmalıdır.)

Olay sonrasında okulun yapması gereken resmi işlemler hakkında “Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi” (Nisan 2019) kapsamında gerekli bilgiler verilmiştir.

Bu kapsamda yapılması gerekenler :

- Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından;
- ✓ Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu (EK-1) ‘nun doldurulması (Personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında; Destek Talep Formu (EK-2)’nun doldurularak İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine gönderilmesi (*Destek ihtiyacının ortaya çıkmadığı durumlarda bu formun doldurulmasına gerek yoktur.*))
- ✓ Yapılan çalışmalar sonucunda da Çalışma Raporu (EK-3)’nun hazırlanması
- Öğrencilerin olası bir travma yaşamasını veya zarar verici tepkilerini önlemeye (olayı en güvenli şekilde anlamlandırmalarına, duygusal dinginliğe ulaşmalarına, fiziksel güvenliklerinin sağlanmasına) yönelik olarak alt maddelerde belirtilen çalışmaların yapılması sağlanmıştır. Bunlar:
- ✓ Risk grubuna giren (Olaya tanık olan, olayın gerçekleşmesi sürecinden haberdar olan, intihar eden öğrencinin yakın arkadaşları, kendi yaşantısında, ailesinde intihar ederek ölmüş ve/veya intihar girişimi öyküsü olan bireyler bulunan, duygusal ve davranışsal olarak etkilenme düzeyi yüksek olan öğrenciler risk grubunda değerlendirilebilir) ve/veya yaşanan üzücü olaydan doğrudan etkilenebilecek öğrencilerin tespit edilmesi
- ✓ Gerekli durumlarda bu öğrencilerin aileleri ile iletişim kurularak, öğrencinin aile tarafından takip ve güvenliklerinin sağlanması konusunda bilgilendirme yapılması

Öğretmenlere yönelik okul müdürlüğü tarafından planlanan çevrimiçi/yüzyüze (mevcut koşullara göre) paylaşım ve bilgilendirme toplantısı (İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden destek talep edilmesi durumunda görevlendirilen üyeler ile birlikte) gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda, paylaşılan bilgilerin içeriği aşağıdaki maddelerden oluşmaktadır:

- Baş sağlığı dilenmesi,

- (Olayla ilgili yasal süreç sonuçlanmışsa 1. açıklama, yasal süreç devam ediyorsa 2. açıklama ile devam edilir.)

1. Açıklama- Olayla ilgili yasal sürecin sonuçlanması durumunda;

Olayın ‘intihar’ olduğu şeklinde resmi bir açıklama yapılması durumunda, olayın bir ‘intihar’ olarak ifade edilmesi, öğrenciye yönelik etik sorumluluklarımız nedeniyle yaşanan olayın detaylandırılmamasına özen gösterilmesi ve sürece ilişkin edinilen yeni bilgilerin okul yönetimi tarafından paylaşılacağı bilgilerinin verilmesi,

2. Açıklama- Olayla ilgili yasal sürecin devam etmesi durumunda;

Olayla ilgili yasal sürecin devam ettiği ve olayın nasıl gerçekleştiğine ilişkin resmi bir açıklamanın henüz yapılmaması durumunda, devam eden soruşturmanın sağlıklı şekilde yürütülmesi ve bilgi kirliliğinin önlenmesi amaçlarıyla ‘intihar’ kavramının kullanılmaması; olayın bir kayıp/vefat olarak ifade edilmesi, öğrenciye yönelik etik ve hukuki sorumluluklarımız nedeniyle yaşanan olayın detaylandırılmamasına özen gösterilmesi ve sürece ilişkin edinilen yeni bilgilerin okul yönetimi tarafından paylaşılacağı bilgilerinin verilmesi,

- Okulun Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni var ise yaşanan olaya dair öğretmenlerin duygularını paylaşmalarının sağlanması,
- Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmenlere, öğrencilere ve velilere yönelik hazırlanan ‘Bilgi Aktarım Formu’nun paylaşılması,
- Öğretmenlerin öğrencileriyle konu ile ilgili konuşmalarında; ölüm şeklinin özendirici yön taşıması ihtimali nedeniyle, vefat eden öğrencinin kahramanlaştırılmaması, ölümü yüceltecek herhangi bir kavram kullanmamaya özen gösterilmesi,
- Özel bir anma yapılması durumunda bu şekilde bir yaklaşımın, bazı öğrencilere sempatik gelebileceği durumu gözetilerek okul tarafından çevrimiçi ya da sınıf ortamında bir anma yapılmamasının ve bir anma köşesi hazırlanmaması,
- Öğrencilerin ‘intihar’ olgusu ile ilgili konuşmaları ve/veya soruları ile karşılaşılması durumlarında; intiharı öven, romantize eden ya da yargılayan, başkalarını suçlayan ya da sorgulayan ifadeler kullanmaktan kaçınılması,
- Olayla ilgili sebep-sonuç ilişkisine dair yorumların öğretmenler tarafından olduğu gibi öğrenciler tarafından da yapılmamasının sağlanması; öğrencilerin konu ile ilgili paylaşımlarında bu sınırın vurgulanması,
- Olay özelinde belirlenen kriterler doğrultusunda ‘risk grubunda değerlendirilen’ öğrencilerin izlenmesinin ve bir bulgu ile karşılaşıldığında Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile iletişime geçilmesinin olası riskleri azaltılabileceğinin/ önleyebileceğinin ifade edilmesi,
- **Okul Temelli Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası** kitabının İntihar Bölümünden “İntihara İlişkin Uyarı Belirtileri” ve “İntihar Girişimi/Düşüncesi Vakalarında Dikkat Edilecek Noktalar” metninin çoğaltılarak öğretmenlere dağıtılması,
- Ölen öğrencinin velisinin sınıfın/okulun mesajlaşma grubundan çıkarılması ve diğer velilerin bilgilendirilmesinin bu şekilde yapılmasının gerektiği,
- Okul olarak ailenin uygun görmesi durumunda taziye ziyareti yapılmasının planlandığı, bu konuda bilgilendirme yapılacağı,
- Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin planlamaları doğrultusunda Okul Psikolojik

Danışmanı/Rehber Öğretmeni tarafından ilgili öğrencilere, velilere ve öğretmenlere yönelik ‘Travmayla Başetme Becerileri’ konulu çalışmaların ihtiyaca göre yapılabileceği bilgisinin verilmesi,

- Bu süreçte Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni ile işbirliği içerisinde çalışmanın oldukça önemli olduğunun vurgulanması,
- Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesinin gerektiği,

Soru ve önerilerin alınmasının ardından toplantının sonlandırılması.

ZEYTİNBURNU REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
OKUL/İLÇE PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

İntihar Girişimi Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı İçeriği Örneği

Değerli Öğretmenler, bugün burada bulunmamızın nedeni bir öğrencimizin intihar girişiminde bulunmuş olmasıdır. Hepimize geçmiş olsun.

(Olayla ilgili yasal süreç sonuçlanmışsa 1. açıklama, yasal süreç devam ediyorsa 2. açıklama ile devam edilir.)

1. Açıklama

Olayla ilgili yasal sürecin sonuçlanması durumunda;

Yaşanan olayla ilgili öncelikle bir bilgilendirme yapmamız gerekiyor. Olayla ilgili yasal süreç sonuçlanmıştır ve olayın bir intihar girişimi olduğu yönünde resmi bir açıklama yapılmıştır. İntihar girişiminde bulunan öğrenciye yönelik etik ve hukuki sorumluluklarımız nedenleriyle yaşanan olayın detaylandırılmamasına (olayın nerede, nasıl, ne zaman olduğu vb.) özen gösterilmelidir. Sürece ilişkin edinilen yeni bilgiler okul yönetimi tarafından sizlerle paylaşılacaktır.

2. Açıklama

Olayla ilgili yasal sürecin devam etmesi durumunda;

Yaşanan olayla ilgili öncelikle bir bilgilendirme yapmamız gerekiyor. Olayla ilgili yasal süreç başlamıştır. Devam eden soruşturmanın sağlıklı şekilde yürütülmesi, bilgi kirliliğinin önlenmesi amaçlarıyla ‘intihar girişimi’ ifadesi kullanılmamalıdır. Öğrenciye yönelik etik ve hukuki sorumluluklarımız nedenleriyle yaşanan olayın detaylandırılmamasına (olayın nerede, nasıl, ne zaman olduğu vb.) özen gösterilmelidir. Sürece ilişkin edinilen yeni bilgiler okul yönetimi tarafından sizlerle paylaşılacaktır.

(Okulun Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni yok ise İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından gerekli desteğin sağlanacağı ve ihtiyaç durumlarında Rehberlik ve Araştırma Merkezi’nden de destek alınabileceği bilgisi verilir.)

Öğrencilerimizin bir kısmı (**öğrencilerin haberdar olma durumuna göre bir kısmı/tamamı vb. şeklinde düzenlenebilir**) bu durumdan haberdar olabilir; ancak önemli olan her birinin yaşanan olayla ilgili bizlerden doğru bilgiyi almasıdır. Bu nedenle Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi olarak sizlere, öğrencilerimize ve velilerimize yönelik bir ‘Bilgi Aktarım Formu’ hazırladık. Bu bilgi aktarım formunda yaşanan olaya ilişkin öğrencilerimizin ve velilerimizin bilmesi gereken bilgilerin doğru bir şekilde yer almasına dikkat ettik. Sizlerden sınıflarınızda bu formu okumanızı ve konu ile ilgili konuşmalarınızda sadece bu formda yer alan ifadeleri kullanmanızı rica ediyoruz. Yaşanan olayda duyuların intihar girişimi olması göz önünde bulundurularak bazı

öğrencilerimiz için özendirici yön taşıması ihtimali nedeniyle bu durumu yüceltecek herhangi bir kavram kullanmamaya özen göstermemiz önemlidir.

Sınıflarda konu ile ilgili konuşmalar sırasında öğrencilerin ‘intihar ve/veya intihar girişimi’ olguları ile ilgili konuşmaları ve/veya soruları ile karşılaşabilirsiniz. Bu durumlarda; intiharı ve/veya intihar girişimini öven, romantize eden ya da yargılayan, başkalarını suçlayan ya da sorgulayan ifadeler kullanmaktan kaçınılması gerekir.

Olaya tanık olan, olayın gerçekleşmesi sürecinden haberdar olan, intihar girişiminde bulunan öğrencinin yakın arkadaşları, kendi yaşantılarında, ailelerinde intihar ederek ölmüş ve/veya intihar girişimi öyküsü olan bireyler bulunan, duygusal ve davranışsal olarak etkilenme düzeyi yüksek olan öğrencilerimizi *risk grubunda* olarak belirledik. Risk grubunda olduğu düşünülen öğrencilerimizin gözlemlenmesi ile ilgili sınıf/şube rehber öğretmenlerimize ve ilgili branş öğretmenlerimize Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni tarafından gizlilik ilkesi çerçevesinde bilgilendirmeler yapılacaktır. Gerekli durumlarda bu öğrencilerin aileleri ile iletişim kurularak, öğrencinin aile tarafından takip ve güvenliklerinin sağlanması konusunda bilgilendirme yapılacak, bunun yanı sıra ihtiyaç görülmesi durumunda yönlendirmeler yapılacaktır. Risk grubunda değerlendirilen öğrencilerin izlenmesi ve bir bulgu ile karşılaşıldığında Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile iletişime geçilmesi olası riskleri azaltabilir/önleyebilir. İntiharların çoğunda sözel ya da davranışsal bir takım uyarı işaretleri verilmektedir. Bu nedenle sizlere bir bilgilendirme metni dağıtmaktayız. Bu metinde yer alan maddeler öğrencilerin izlenmesi ve hangi durumlarda Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile iletişime geçebileceğiniz konularında size yardımcı olacaktır. (**Okul Temelli Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası** kitabının İntihar Bölümünden “İntihara İlişkin Uyarı Belirtileri” ve “İntihar Girişimi/Düşüncesi Vakalarında Dikkat Edilecek Noktalar” kısmı çoğaltılarak öğretmenlere dağıtılır.).

Okul/İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin planlamaları doğrultusunda Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni tarafından (Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni olmaması durumunda bu çalışmalar İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından yapılacaktır) ilgili öğrencilerimizle/sınıflarımızla, velilerimizle ve sizlerle ‘Travmayla Başetme Becerileri’ne yönelik bazı çalışmalar ihtiyaca göre yapılabilir.

Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi gerekmektedir. Bu süreçte Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni ile işbirliği içerisinde çalışmamız oldukça önemlidir. Sınıflara yönelik bilgilendirme çalışmalarının planlanmasında, sınıfa ilk giren öğretmen kendisine verilen ‘Bilgi Aktarım Formu’nu okur. Bilgi Aktarım Formu’nun paylaşıldığı ders saatinden sonra derse giren öğretmenler ise öğrencilerden konu ile ilgili sorular gelmesi durumunda sizlere az önce anlatılan bilgiler çerçevesinde yanıtlar vermeli ve mümkün olan en hızlı biçimde normal ders işleyişine geçmelidir. (Bu noktada Okul/İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından mümkünse aynı gün içerisinde okulun yapısı, olayın içeriği, etkisi, öğrencilerin genel durumları, olaydan etkilenme düzeyleri vb. faktörler göz önünde bulundurularak ve sürecin sağlıklı şekilde yürütülmesi önceliklendirilerek derslere hangi saatte/nasıl geçileceği öğretmenlerle konuşulur.)

İntihar girişiminde bulunan öğrencinin okula dönmesi sürecinde ‘Okul Temelli Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası’ kitabının intihar bölümünden yararlanılabilir.(Anlatıcı kitabın ilgili bölümünden gerekli bilgileri toplantıda da paylaşabilir.)

Sormak ya da eklemek istediğiniz herhangi bir şey var mı? Soruların cevaplanmasının ardından toplantı sonlandırılır.

ÖNEMLİ NOT!

Okul temelli gerçekleştirilen Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale hizmetleri kapsamında tamamlanmış intihar, intihar girişimi vakalarında yol gösterici olması amacıyla örnek toplantı içerikleri hazırlanmıştır.

Toplantı içeriklerinin hazırlanmasında okullarda karşılaşılan kimi kriz durumlarında ne yapabileceğimize ilişkin yol gösterici/destekleyici olmak önceliğimizin yanı sıra her olayın kendine özel olduğunu hatırlatmak ve vurgulamak bizim için temel noktalardan biridir.

Yaşanan olayın içeriği, zamanı, hangi okul kademesinde yaşandığı, olay sonrasında çalışılacak çocukların yaş düzeyleri ve gelişim dönemi özellikleri gibi birçok faktör yapılacak çalışmaların içeriğini doğrudan etkileyecektir.

Bu bakış açısı doğrultusunda; Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin karşılaşılan vakalarda hazırlanan toplantı içeriklerini gerekli eklemeleri, çıkarmaları ve değişiklikleri yaparak düzenlemeleri uygun olacaktır.

ZEYTİNBURNU REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
OKUL/İLÇE PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

İntihar Girişimi Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı Tutanağı Örneği

Psikososyal koruma önleme ve krize müdahale hizmetleri kapsamında okulda gerçekleşmiş olan bir intihar girişimi vakası ile ilgili öğretmen bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Okulda gerçekleşen böyle bir olay sonrasında okulun yapması gereken resmi işlemler hakkında “Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi” (Nisan 2019) kapsamında gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda yapılması gerekenler :

- Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından;
- ✓ Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu (EK-1) ‘nun doldurulması (Personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında; Destek Talep Formu (EK-2)’nun doldurularak İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine gönderilmesi (*Destek ihtiyacının ortaya çıkmadığı durumlarda bu formun doldurulmasına gerek yoktur.*))
- ✓ Yapılan çalışmalar sonucunda da Çalışma Raporu (EK-3)’nun hazırlanması.
- Öğrencilerin olası bir travma yaşamasını veya zarar verici tepkilerini önlemeye (olayı en güvenli şekilde anlamlandırmalarına, duygusal dinginliğe ulaşmalarına, fiziksel güvenliklerinin sağlanmasına) yönelik olarak alt maddelerde belirtilen çalışmalar yapıldı. Bunlar:
- ✓ Risk grubuna giren (Olaya tanık olan, olayın gerçekleşmesi sürecinden haberdar olan, intihar girişiminde bulunan öğrencinin yakın arkadaşları ve kendi yaşantılarında ailelerinde intihar ederek ölmüş ve/veya intihar girişimi öyküsü olan bireyler bulunan, duygusal ve davranışsal olarak etkilenme düzeyi yüksek olan öğrenciler risk grubunda olarak değerlendirilebilir) ve/veya yaşanan üzücü olaydan doğrudan etkilenebilecek öğrencilerin tespit edilmesi
- ✓ Gerekli durumlarda bu öğrencilerin aileleri ile iletişim kurularak, öğrencinin aile tarafından takip ve güvenliklerinin sağlanması konusunda bilgilendirme yapılması

Öğretmenlere yönelik okul müdürlüğü tarafından planlanan çevrimiçi/yüzyüze (mevcut koşullara göre) paylaşım ve bilgilendirme toplantısında, paylaşılan bilgilerin içeriği aşağıdaki maddelerden oluşmaktadır:

- Geçmiş olsun dileklerinin iletilmesi,
- (Olayla ilgili yasal süreç sonuçlanmışsa 1. açıklama, yasal süreç devam ediyorsa 2. açıklama ile devam edilir.)

1. Açıklama- Olayla ilgili yasal sürecin sonuçlanması durumunda;

Olayın ‘intihar girişimi’ olduğu şeklinde resmi bir açıklama yapılması durumunda, olayın bir ‘intihar girişimi’ olarak ifade edilmesi, öğrenciye yönelik etik ve hukuki sorumluluklarımız nedeniyle yaşanan olayın detaylandırılmamasına özen gösterilmesi, sürece ilişkin edinilen yeni bilgilerin okul yönetimi tarafından paylaşılacağı bilgilerinin verilmesi,

2. Açıklama- Olayla ilgili yasal sürecin devam etmesi durumunda;

Olayla ilgili yasal sürecin başladığı, olayın kamuya ilk yansımaları ‘intihar girişimi’ şeklinde olsa da olayın nasıl gerçekleştiğinin araştırıldığı, olayla ilgili devam eden soruşturmanın sağlıklı şekilde yürütülmesi ve bilgi kirliliğinin önlenmesi amaçlarıyla ‘intihar girişimi’ ifadesinin kullanılmaması ve öğrenciye yönelik etik ve hukuki sorumluluklarımız nedeniyle yaşanan olayın detaylandırılmamasına özen gösterilmesi, sürece ilişkin edinilen yeni bilgilerin okul yönetimi tarafından paylaşılacağı bilgilerinin verilmesi,

- Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmenlere, öğrencilere ve velilere yönelik hazırlanan ‘Bilgi Aktarım Formu’nun paylaşılması,
- Öğretmenlerin öğrencileriyle konu ile ilgili konuşmalarında; intiharı ve/veya intihar girişimini öven, romantize eden ya da yargılayan, başkalarını suçlayan ya da sorgulayan ifadeler kullanmaktan kaçınılması,
- Olayla ilgili sebep-sonuç ilişkisine dair yorumların öğretmenler tarafından olduğu gibi öğrenciler tarafından da yapılmamasının sağlanması; öğrencilerin konu ile ilgili paylaşımlarında bu sınırın vurgulanması,
- Olay özelinde belirlenen kriterler doğrultusunda ‘risk grubunda değerlendirilen’ öğrencilerin izlenmesinin ve bir bulgu ile karşılaşıldığında Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile iletişime geçilmesinin olası riskleri azaltabileceğinin/ önleyebileceğinin ifade edilmesi,
- **Okul Temelli Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası** kitabının İntihar Bölümünden “İntihara İlişkin Uyarı Belirtileri” ve “İntihar Girişimi/Düşüncesi Vakalarında Dikkat Edilecek Noktalar” metninin çoğaltılarak öğretmenlere dağıtılması,
- Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin planlamaları doğrultusunda Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni tarafından ilgili öğrencilere, velilere ve öğretmenlere yönelik ‘Travmayla Başetme Becerileri’ konulu çalışmaların ihtiyaca göre yapılabileceği bilgisinin verilmesi,
- Bu süreçte Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni ile işbirliği içerisinde çalışmanın oldukça önemli olduğunun vurgulanması,
- Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesinin gerektiği,
- İntihar girişiminde bulunan öğrencinin okula dönmesi sürecinde dikkat edilmesi gerekenler ile ilgili bilgilerin paylaşılması,
- Soru ve önerilerin alınmasının ardından toplantının sonlandırılması.

ZEYTİNBURNU REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
OKUL/İLÇE PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Ölüm Yas Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı İçeriği Örneği

Değerli Öğretmenler, bugün.....buradabulunmamızın nedeni okulumuz öğrencilerinden.....'nın vefat etmiş olmasıdır. Öncelikle hepimizin başı sağolsun.

Ölüm olayının içeriği ve olayın oluş biçimine dair güvenilir kaynaklardan edinilen bilgiler doğrultusunda bilgilendirme yapmamız gerekiyor (**Öğrencinin ne zaman, nerede ve nasıl vefat ettiği bilgisi verilir**).

Sürece ilişkin edinilen yeni bilgiler okul yönetimi tarafından sizlerle paylaşılacaktır.

(Okulun Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni yok ise İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından gerekli desteğin sağlanacağı ve ihtiyaç durumlarında Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nden de destek alınabileceği bilgisi verilir.)

Her birimizin yaşamında kayıplar olabilir. Birini kaybediyor olmak birtakım duyguları hissetmemize yol açar. Bu kayıplarla baş etme becerilerimiz farklı farklıdır. Bugün burada toplanmış olmamız da bu gibi durumlarda bizlere destek sağlayacaktır. **(Okulun Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni var ise süreç aşağıdaki**

gibi devam ettirilir:

Olayı nasıl duydukları, ne yaptıkları, ne hissettikleri ve şimdi ne düşündükleri sorularının ardından “Bu olaya ilişkin duygularını paylaşmak isteyen var mı?” sorusu yöneltilir. Duygu paylaşımları alındıktan sonra bu gibi ölümlerle sonuçlanan travmatik yaşantılar sonrasında paylaşılan/hissedilen duyguların ‘normal’ olduğu belirtilir.)

Öğrencilerimizin bir kısmı (**öğrencilerin haberdar olma durumuna göre bir kısmı/tamamı vb. şekilde düzenlenebilir**) bu durumdan haberdar olabilir ancak önemli olan her birinin yaşanan olayla ilgili bizlerden doğru bilgiyi alması. Bu nedenle Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi olarak sizlere, öğrencilerimize ve velilerimize yönelik bir ‘Bilgi Aktarım Formu’ hazırladık. Bu bilgi aktarım formunda yaşanan olaya ilişkin öğrencilerimizin ve velilerimizin bilmesi gereken bilgilerin doğru bir şekilde yer almasına dikkat ettik. Sizlerden sınıflarınızda bu formu okumanızı ve konu ile ilgili konuşmalarınızda sadece bu formda yer alan ifadeleri kullanmanızı rica ediyoruz. Aynı zamanda sizlere bir bilgilendirme metni dağıtmaktayız. Bu metinde yer alan maddeler öğrencilerinizle yapacağınız konuşmalarda nelere dikkat etmeniz gerektiği konusunda sizlere yardımcı olacaktır. **(Okul Temelli Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası** kitabının Ölüm-Yas Bölümünden “Ölüm-Yas Vakalarında Bilgi Paylaşımı Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar” kısmı çoğaltılarak öğretmenlere dağıtılır.)

Öğrenciler ölen arkadaşları için bizlerin katılımı ve kontrolünde, okulun/ sınıfın bir bölümünde anma amaçlı köşe oluşturabilir ya da anma töreni yapabilirler.Yapılan anma etkinliklerinde süreye ve paylaşımların içeriğine dikkat etmemiz gerekmektedir. Bu nedenle paylaşımların içeriği okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni tarafından günlük olarak takip edilecektir. Anma programının ve anma köşesinin süresi Okul/İlçe Psikososyal Koruma,Önleme ve Krize Müdahale Ekibimiz tarafından gün olarak belirlenmiştir. Bu süreçte paylaşımların içeriğinde ya da herhangi bir öğrencinin davranışı ile ilgili riskli bir durum gözlemediğinizde; gözlemlerinizi Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile paylaşmanız yararlı olacaktır.

Olaya tanık olan, olayın gerçekleşmesi sürecinden haberdar olan, kaybettiğimiz öğrencinin yakın arkadaşları, ailesinde vefat etmiş birey bulunan, duygusal ve davranışsal olarak etkilenme düzeyi yüksek olan öğrencilerimizi risk grubunda olarak belirledik. Risk grubunda olabileceği düşünülen öğrencilerimizin gözlemlenmesi ile ilgili sınıf/şube rehber öğretmenlerimize ve ilgili branş öğretmenlerimize Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni tarafından gizlilik ilkesi çerçevesinde bilgilendirmeler yapılacaktır. Gerekli durumlarda bu öğrencilerin aileleri ile iletişim kurularak, öğrencinin aile tarafından takip ve güvenliklerinin sağlanması konusunda bilgilendirme yapılacak, bunun yanı sıra ihtiyaç görülmesi durumunda yönlendirmeler yapılacaktır. Bizim risk grubunda olarak belirlediğimiz bu öğrencilerin yanı sıra siz öğretmenlerimizin de olaydan yoğun etkilenen öğrencilere dair gözlemlerinizi, Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeniyle paylaşmanız yararlı olacaktır. Risk grubunda değerlendirilen öğrencilerin izlenmesi ve bir bulgu ile karşılaşıldığında Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile iletişime geçilmesi olası riskleri azaltabilir/ önleyebilir.

Uygun düşmeyecek paylaşımların önüne geçilmesi ve kaybı olan ailenin incitilmemesi adına, ölen öğrencinin velisi sınıfın/okulun mesajlaşma grubundan çıkarılmalı ve diğer velilerin bilgilendirilmesi bu şekilde yapılmalıdır.

Okul olarak ailenin uygun görmesi durumunda taziye ziyareti planlanmaktadır, bu konuda sizlere bilgilendirme yapılacaktır.

Okul/İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin planlamaları doğrultusunda Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni tarafından (Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni olmaması durumunda bu çalışmalar İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından yapılacaktır) ilgili öğrencilerimizle/sınıflarımızla, velilerimizle ve sizlerle ‘Travmayla Başetme Becerileri’ne yönelik bazı çalışmalar ihtiyaca göre yapılabilir.

Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi gerekmektedir. Bu süreçte Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni ile işbirliği içerisinde çalışmamız oldukça önemlidir. Sınıflara yönelik bilgilendirme çalışmalarının planlanmasında, sınıfa ilk giren öğretmen

kendisine verilen ‘Bilgi Aktarım Formu’nu okur. Bilgi Aktarım Formu’nun paylaşıldığı ders saatinden sonra derse giren öğretmenler ise öğrencilerden konu ile ilgili sorular gelmesi durumunda sizlere az önce anlatılan bilgiler çerçevesinde yanıtlar vermeli ve mümkün olan en hızlı biçimde normal ders işleyişine geçmelidir. (Bu noktada Okul/İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından mümkünse aynı gün içerisinde okulun yapısı, olayın içeriği, etkisi, öğrencilerin genel durumları, olaydan etkilenme düzeyleri vb. faktörler göz önünde bulundurularak ve sürecin sağlıklı şekilde yürütülmesi önceliklendirilerek derslere hangi saatte/nasıl geçileceği öğretmenlerle konuşulur.)

Sormak ya da eklemek istediğiniz herhangi bir şey var mı? Soruların cevaplanmasının ardından toplantı sonlandırılır.

ÖNEMLİ NOT!

Okul temelli gerçekleştirilen Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale hizmetleri kapsamında ölüm-yas vakalarında yol gösterici olması amacıyla örnek toplantı içerikleri hazırlanmıştır.

Toplantı içeriklerinin hazırlanmasında okullarda karşılaşılan kimi kriz durumlarında ne yapabileceğimize ilişkin yol gösterici/destekleyici olmak önceliğimizin yanı sıra her olayın kendine özel olduğunu hatırlatmak ve vurgulamak bizim için temel noktalardan biridir.

Yaşanan olayın içeriği, zamanı, hangi okul kademesinde yaşandığı, olay sonrasında çalışılacak çocukların yaş düzeyleri ve gelişim dönemi özellikleri gibi birçok faktör yapılacak çalışmaların içeriğini doğrudan etkileyecektir.

Bu bakış açısı doğrultusunda; Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin karşılaşılan vakalarda hazırlanan toplantı içeriklerini gerekli eklemeleri, çıkarmaları ve değişiklikleri yaparak düzenlemeleri uygun olacaktır.

ZEYTİNBURNU REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OKUL/İLÇE PSİKOSOSYAL KORUMA ÖNLEME ve KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Ölüm Yas Vakası Öğretmen Bilgilendirme Toplantı Tutanağı Örneği

Psikososyal koruma önleme ve krize müdahale hizmetleri kapsamında bir öğrencinin ölümü ile ilgili öğretmen bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Böyle bir olay sonrasında okulun yapması gereken resmi işlemler hakkında “Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi” (Nisan 2019) kapsamında gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda yapılması gerekenler :

- Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından;
- ✓ Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu (EK-1) ‘nun doldurulması,
- ✓ Personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında; Destek Talep Formu (EK-2)’nun doldurularak İlçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibine gönderilmesi (*Destek ihtiyacının ortaya çıkmadığı durumlarda bu formun doldurulmasına gerek yoktur.*),
- ✓ Yapılan çalışmalar sonucunda da Çalışma Raporu (EK-3)’nun hazırlanması

- Öğrencilerin olası bir travma yaşamasını veya zarar verici tepkilerini önlemeye (olayı en güvenli şekilde anlamlandırmalarına, duygusal dinginliğe ulaşmalarına, fiziksel güvenliklerinin sağlanmasına) yönelik olarak alt maddelerde belirtilen çalışmalar yapıldı. Bunlar:
- ✓ Risk grubuna giren (Olaya tanık olan, olayın gerçekleşmesi sürecinden haberdar olan, kaybettiğimiz öğrencinin yakın arkadaşları, ailesinde vefat etmiş birey bulunan, duygusal ve davranışsal olarak etkilenme düzeyi yüksek olan öğrencilerimiz risk grubunda değerlendirilebilir) ve/veya yaşanan üzücü olaydan doğrudan etkilenebilecek öğrencilerin tespit edilmesi
- ✓ Gerekli durumlarda bu öğrencilerin aileleri ile iletişim kurularak, öğrencinin aile tarafından takip ve güvenliklerinin sağlanması konusunda bilgilendirme yapılması

Öğretmenlere yönelik okul müdürlüğü tarafından planlanan çevrimiçi/yüzyüze (mevcut koşullara göre) paylaşım ve bilgilendirme toplantısında, paylaşılan bilgilerin içeriği aşağıdaki maddelerden oluşmaktadır:

- Baş sağlığı dilenmesi,
- Ölüm olayının içeriği ve olayın oluş biçimine dair güvenilir kaynaklardan edinilen bilgiler doğrultusunda bilgilendirme yapılması,
- Okulun Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni var ise yaşanan olaya dair öğretmenlerin duygularını paylaşmalarının sağlanması,

- Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi tarafından öğretmenlere, öğrencilere ve velilere yönelik hazırlanan ‘Bilgi Aktarım Formu’nun paylaşılması,
- **Okul Temelli Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası** kitabının Ölüm-Yas Bölümünden “Ölüm-Yas Vakalarında Bilgi Paylaşımı Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar” metninin çoğaltılarak öğretmenlere dağıtılması,
- Öğrencilerin ölen arkadaşları için öğretmenlerin katılımı ve kontrolünde, okulun/ sınıfın bir bölümünde anma amaçlı köşe oluşturmalarına ya da anma töreni yapmalarına izin verilebileceği; süreye ve paylaşımların içeriğine dikkat edilmesi gerektiği,
- Olay özelinde belirlenen kriterler doğrultusunda ‘risk grubunda değerlendirilen’ öğrencilerin izlenmesinin ve bir bulgu ile karşılaşıldığında Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni ile iletişime geçilmesinin olası riskleri azaltabileceğinin/ önleyebileceğinin ifade edilmesi,
- Ölen öğrencinin velisinin sınıfın/okulun mesajlaşma grubundan çıkarılması ve diğer velilerin bilgilendirilmesinin bu şekilde yapılmasının gerektiği,
- Okul olarak ailenin uygun görmesi durumunda taziye ziyareti yapılmasının planlandığı, bu konuda bilgilendirme yapılacağı,
- Okul/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin planlamaları doğrultusunda Okul Psikolojik Danışmanı/Rehber Öğretmeni tarafından ilgili öğrencilere, velilere ve öğretmenlere yönelik ‘Travmayla Başetme Becerileri’ konulu çalışmaların ihtiyaca göre yapılabileceği bilgisinin verilmesi,
- Bu süreçte Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni ile işbirliği içerisinde çalışmanın oldukça önemli olduğunun vurgulanması,
- Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesinin gerektiği,
- Soru ve önerilerin alınmasının ardından toplantının sonlandırılması.